

กรมส่งเสริมสหกรณ์
กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์
กลุ่มพัฒนาระบบการแก้ไขปัญหาหนี้
E-mail : cmsdor7@gmail.com
0 2282 5848

คู่มือการปฏิบัติงาน

แนวทางปฏิบัติตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สิน
และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/
กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2567

คำนำ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง และพัฒนาอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชาระตามนโยบายอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในการฟื้นฟูและพัฒนาแก้ไขปัญหานี้สินสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานตามโครงการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชาระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จึงได้จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติตามโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เพื่อให้จังหวัดใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของทีมโค้ชและทีมปฏิบัติการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กรมส่งเสริมสหกรณ์
กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์
กลุ่มพัฒนาระบบการแก้ไขปัญหานี้
มกราคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
1. ส่วนที่ 1 ที่มาและกรอบแนวคิดการแก้ปัญหาหนี้	1
1.1 ที่มาของโครงการ	1
1.2 กรอบแนวคิดการแก้ปัญหาหนี้	3
1.3 วัตถุประสงค์	6
1.4 คำนียาม	6
2. ส่วนที่ 2 แนวทางปฏิบัติตามโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567	7
2.1 โครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์	7
2.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน	10
2.3 แผนการปฏิบัติงาน	20
2.4 การรายงานผล	23
2.5 การวัดและประเมินผล	24
3. ส่วนที่ 3 การจัดเก็บข้อมูลหนี้ และการรายงานผล	27
3.1 แบบจัดเก็บข้อมูลหนี้	27
(1) แบบรายงานผลการคัดเลือกสหกรณ์ภาคการเกษตร/กลุ่มเกษตรกร(แบบ กปน.1/2567)	
(2) แบบรายงานแผนการแก้ไขปัญหานี้สิน แผนส่งเสริมอาชีพ และแผนการจัดทำคลินิกแก้หนี้ที่ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (แบบ กปน.2/2567)	
(3) แบบรายงานสรุปผลการจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน (แบบ กปน.3/2567)	
(4) แบบรายงานแผน/ผลการแก้ไขปัญหานี้สินค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (แบบ กปน.4/2567)	
4. ส่วนที่ 4 องค์ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้สินและการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	39
4.1 การแก้ไขปัญหานี้สิน	39
4.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิต	49
4.3 แนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	50
1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	
4.4 องค์ความรู้การแก้ไขปัญหานี้สินค้างชำระของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรที่เข้าร่วมแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	56
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบรายงานแผน/ผลการแก้ไขปัญหานี้สินค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (กปน.4/2567)	
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบตรวจเยี่ยมประเมินศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก (Loan Review)	
ภาคผนวก ค ตัวอย่างโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน	
ภาคผนวก ง ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหานี้สินค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	
ภาคผนวก จ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหานี้ (ทีมโค้ช)	
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ	

ส่วนที่ 1

ที่มาและกรอบแนวคิดการแก้ปัญหาหนี้

1.1 ที่มาของโครงการ

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรค COVID-19 ภาวะเงินเฟ้อ ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรมีแนวโน้มสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อรายได้และกำลังซื้อของประชาชน ซึ่งอาจกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้น้อย มีสภาพคล่องต่ำ ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับที่น่ากังวล จากข้อมูลสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวทางสังคม ปี 2566 ด้านหนี้สินครัวเรือน โดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนไตรมาส 3 ปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 0.69 เพิ่มขึ้น จากไตรมาสก่อน หรือคิดเป็นสัดส่วน GDP ร้อยละ 90.9 ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ การเงิน และการเมืองระหว่างประเทศ และจากข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ เห็นว่าการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนเกิดประสิทธิผลได้จริงและยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน พฤติกรรมทางการเงินของครัวเรือนเกษตรกรไทยกว่า 6 ล้านครัวเรือนทั่วประเทศ ซึ่งกำลังมีปัญหานี้สลับกันในวงกว้าง และศึกษาความเชื่อมโยงของปัญหาเศรษฐกิจการเงินครัวเรือนกับปัญหาของระบบการเงินฐานรากและนโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ เพื่อให้เข้าใจกลไกการติดกับดักหนี้ ซึ่งกำลังจะกลายเป็นกับดักแห่งการพัฒนาของครัวเรือนกลุ่มสำคัญนี้ ที่ผ่านมามีความเข้าใจถึงปัญหาเศรษฐกิจการเงินและหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรอาจยังมีช่องว่าง เนื่องมาจากข้อจำกัดของข้อมูลในการสะท้อนความซับซ้อนและหลากหลาย ทำให้สามารถเชื่อมโยงพฤติกรรมทางการเงินกับปัญหาทางเศรษฐกิจและศักยภาพรายครัวเรือนได้ และพบว่า 90% ของครัวเรือนเกษตรกรไทยมีหนี้สิน และมีหนี้ปริมาณมากเฉลี่ยถึง 450,000 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งพบว่า 30% ของครัวเรือนมีหนี้คงค้างเกิน 500,000 บาท และครัวเรือนใช้หนี้สินในหลายวัตถุประสงค์ รวมถึงการกู้เพื่อชำระหนี้อื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การก่อหนี้สินเป็นเครื่องมือจัดการทางการเงินอย่างรอบด้านของครัวเรือนจริง ๆ

จากสถานการณ์ดังกล่าว กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาหนี้สินในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ผ่านมามีปีงบประมาณ 2562 – 2566 ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์ ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้สหกรณ์มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ให้สามารถลดจำนวนหนี้ค้าง และหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำอีก โดยมีสหกรณ์องค์กรระดับอำเภอ จำนวน 590 แห่ง 74 จังหวัด เข้าร่วมโครงการสมาชิก 257,703 ราย มีการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ได้ดำเนินการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ร่วมกับสหกรณ์ (คณะกรรมการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ประธานกลุ่มสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด มีการแต่งตั้งทีมงานแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ (ทีมโค้ช) ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด และทีมปฏิบัติงาน (สหกรณ์) เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสหกรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาหนี้

ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนให้การขับเคลื่อนการแก้ไขหนี้ค้ำชำระมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น จากรายงานผลการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ในปี 2563 – 2565 ตามขั้นตอนการปฏิบัติ 9 ขั้นตอน พบว่า สามารถดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลสมาชิก การจัดทำแผนจัดการหนี้รายบุคคล การเจรจาลูกหนี้และขับเคลื่อนแผนฯ และติดตามประเมินผลลูกหนี้รายคนได้มากกว่าร้อยละ 90 ของเป้าหมาย โดยสหกรณ์มีการจัดทำแผนป้องกันการเกิดหนี้ซ้ำ การแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และการเจรจาเจ้าหนี้ได้มากกว่าร้อยละ 80 ของเป้าหมาย แต่มีการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกตามแผนฟื้นฟูอาชีพได้ไม่ถึงร้อยละ 40 ของเป้าหมาย ซึ่งผลการดำเนินการสามารถแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่ครอบคลุมในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เป็นหนี้ค้ำ และยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้สมาชิกมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง รวมถึงเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร จำนวน 1,114 แห่ง ใน 76 จังหวัด แบ่งเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร 893 แห่ง และกลุ่มเกษตรกร 221 แห่ง มีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้รับการแก้ไขปัญหานี้สิน จำนวน 891 แห่ง ในภาพรวมการแก้ไขหนี้ค้ำชำระลดลงร้อยละ 24.24 วิธีการแก้ปัญหานี้สินโดยการเจรจาติดตามเร่งรัดหนี้ (การลด/งดคิดดอกเบี้ย) และค่าปรับ รวมถึงการพักชำระหนี้ ร้อยละ 86.84 ของเป้าหมาย

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีความต่อเนื่องสามารถขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มีนโยบายให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหานี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เร่งแก้ปัญหานี้สินสมาชิก เดินหน้า ลดปลดหนี้ต่อเนื่องไปพร้อมสร้างอาชีพสร้างรายได้ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรกินดีอยู่ดี พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยระบบสหกรณ์ และในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการโครงการ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม กิจกรรมหลักแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้สมาชิกมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง เสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย สหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ที่สมาชิกมีหนี้ค้ำชำระ/หนี้ผิต้นชำระ/หนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้

1.2 กรอบแนวคิดการแก้ไขปัญหาหนี้

1) แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกรอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการกำกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนรายย่อย ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) เป็นประธาน ได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ (สศป.) และ ธ.ก.ส. ร่วมกันตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและผลักดันการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร โดย ธปท. และคณะทำงานฯ ได้พัฒนากรอบแนวทางแก้หนี้อย่างองค์รวม 5 ด้าน ได้แก่ 1. สร้างข้อมูลและองค์ความรู้ 2. แก้หนี้เก่าให้เกษตรกรลดและปลดหนี้ได้ 3. ปลอ่ยหนี้ใหม่ ยั่งยืน ตอบโจทย์ทั่วถึง 4. ส่งเสริมรายได้ และ 5. สร้างภูมิคุ้มกัน ให้ความรู้ทางการเงิน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกรอย่างยั่งยืน ภายใต้คณะแก้ไขหนี้ฯ ของรัฐบาล
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ (สศป.) ปี 2565

จากกรอบแนวทางแก้หนี้อย่างองค์รวม 5 ด้าน ที่คณะทำงานเพื่อศึกษาและผลักดันการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้นำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ดังภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ที่มา : กรมส่งเสริมสหกรณ์ ปี 2565

2) แนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และพัฒนาคุณภาพชีวิต

(2.1) การสร้างข้อมูลและองค์ความรู้

- (1) สร้างฐานข้อมูลลูกหนี้ สอบทานศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก (Loan Review) เพื่อให้การเก็บข้อมูลลูกหนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- (2) จำแนกกลุ่มลูกหนี้และวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิก โดยอาจใช้แนวทาง การวิเคราะห์ศักยภาพลูกหนี้เป็นรายคนของ ธ.ก.ส.
- (3) ให้องค์ความรู้กระบวนการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพแก่กรรมการ ฝ่ายจัดการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- (4) ออกแบบเครื่องมือทางการเงินที่ตอบโจทย์การพัฒนาของลูกหนี้กลุ่มต่าง ๆ โดยนำปัญหาของสมาชิกเป็นตัวตั้ง และปรับเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินจากแบบ one size fit all มาเป็นเครื่องมือที่ตอบโจทย์เฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น ลูกหนี้กลุ่มที่มีรายได้พอจ่ายในทุกเดือน เครื่องมือทางการเงินที่เหมาะสมอาจไม่ใช่สินเชื่อ แต่อาจเป็นเครื่องมือที่จูงใจและสร้างวินัยในการออม สำหรับลูกหนี้กลุ่มที่มีศักยภาพแต่มีปัญหาสภาพคล่อง เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญอาจเป็นสินเชื่อที่ตอบโจทย์ อยู่ในวิสัยที่ชำระคืนได้ และอาจเป็นสินเชื่อที่สร้างเงื่อนไขให้สมาชิกปรับตัวเพื่อเพิ่มศักยภาพ สำหรับลูกหนี้กลุ่มที่มีรายได้พอจ่ายในทุกเดือน สินเชื่อที่ช่วยให้สามารถลงทุนเพื่อต่อยอดศักยภาพ อยู่ในวิสัยที่ชำระคืนได้ นอกจากนี้เครื่องมือในการออมและระบบประกันภัยพืชผลและรายได้ที่มีประสิทธิภาพยังเป็นเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันให้แก่ลูกหนี้ได้

(2.2) การแก้หนี้เก่าให้ลดและปลดหนี้ได้

- (1) กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ที่มีปัญหา เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ที่เหมาะสมกับศักยภาพและเป็นธรรมกับลูกหนี้ โดยใช้ข้อมูลที่จัดเก็บซึ่งสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของลูกหนี้มาออกแบบแผนการชำระหนี้ที่ตรงกับความสามารถในการชำระหนี้และโครงสร้างรายรับของลูกหนี้ เพื่อให้สามารถชำระและปลดหนี้ได้จริงในระยะยาว การลดดอกเบี้ย/ค่าปรับ

(2) ให้ข้อมูลสินเชื่อที่เหมาะสม เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์หนี้ของครัวเรือน การจูงใจ และสร้างวินัยในการชำระหนี้ โดยแนวทางอาจแตกต่างกันไปตามลูกหนี้แต่ละประเภท

(3) บริหารจัดการหนี้ตามศักยภาพลูกหนี้ เช่น

ศักยภาพลูกหนี้	แนวทางแก้ไข
ลูกหนี้มีประวัติการชำระหนี้ดี	- สนับสนุนสินเชื่อเพิ่มตามศักยภาพ - ส่งเสริมความรู้ด้านการประกอบอาชีพ - สนับสนุนการผลิต การตลาด - ตรวจสอบประเมินศักยภาพอย่างน้อยปีละครั้ง
ลูกหนี้มีประวัติการชำระหนี้ปานกลาง	- ปรับโครงสร้างหนี้/ขยายระยะเวลาการชำระหนี้/ลดดอกเบี้ย - สนับสนุนสินเชื่อเพิ่มตามศักยภาพ - ตรวจสอบประเมินศักยภาพทุกไตรมาส
ลูกหนี้มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	- ปรับโครงสร้างหนี้ระยะยาว/ขยายระยะเวลาการชำระหนี้/ ลดดอกเบี้ย/งดคิดดอกเบี้ย - สนับสนุนสินเชื่อเพิ่มตามศักยภาพ - ตรวจสอบประเมินศักยภาพทุกเดือน
ลูกหนี้มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี แต่มีเจตนา/ตั้งใจชำระหนี้	- ปรับโครงสร้างหนี้ระยะยาว/ขยายระยะเวลาการชำระหนี้/ ลดภาระดอกเบี้ยเดิม - สนับสนุนสินเชื่อเพิ่มตามศักยภาพ - ตรวจสอบประเมินศักยภาพทุกเดือน
ลูกหนี้มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี ไม่ให้ความร่วมมือจัดการหนี้/เจตนาบิดเบือน	- ดำเนินคดี
ลูกหนี้มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี เข้าหลักเกณฑ์ตัดชำระหนี้สูญ	- ตัดหนี้สูญ/พ้นสมาชิกภาพ

(2.3) การปล่อยหนี้ใหม่ให้ยั่งยืน ทัวถึงและตอบโจทย์

(1) ใช้ข้อมูลในการปล่อยสินเชื่อใหม่ที่ตรงกับศักยภาพและความเสี่ยงของสมาชิก โดยการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5Cs

(2) ส่งเสริมการปล่อยสินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ (Responsibility Lending) โดยนำปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล มาร่วมพิจารณาในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์สำหรับการให้สินเชื่อ

(3) พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบโจทย์สมาชิก เช่น ปล่อยสินเชื่อมากขึ้นในกลุ่มที่มีความเสี่ยงน้อยและมีศักยภาพสูง ปล่อยสินเชื่อน้อยลงในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง และปล่อยสินเชื่อในวิสัยที่สมาชิกยังสามารถชำระคืนได้

(4) สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan)

(2.4) การเพิ่มรายได้และศักยภาพครัวเรือนลูกหนี้

(1) การเพิ่มศักยภาพของครัวเรือนลูกหนี้ทำควบคู่กับการแก้หนี้ เพื่อช่วยให้ลูกหนี้บางกลุ่มสามารถมีรายได้พอที่จะชำระและปลดหนี้เก่าได้ และช่วยให้ลูกหนี้ทุกกลุ่มมีรายได้สูงขึ้น และมีภูมิคุ้มกันทางการเงินที่ดีขึ้น จนไม่ต้องพึ่งพิงสินเชื่อมากเกินไป และไม่ต้องกลับมาทวงหนี้เกินศักยภาพอีก

(2) ส่งเสริมอาชีพหลักภาคการเกษตรให้สามารถลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มปริมาณผลผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน หรืออาชีพเสริม/เกษตรระยะสั้นที่มีรายได้หมุนเวียนระหว่างรอผลผลิต จากอาชีพหลัก หรือรายได้เสริมนอกภาคการเกษตร มีการวางแผนการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม (Value added) ของผลิตภัณฑ์ตามความต้องการของตลาด

(3) สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) เพื่อการประกอบอาชีพ

(4) สนับสนุนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้เป็นกลไกในการบริการสมาชิก เช่น รวบรวมผลผลิต สมาชิก จัดหาแหล่งจำหน่าย โดยใช้แนวทางตลาดนำการผลิต

(5) สนับสนุนการเข้าถึงตลาด หาช่องทางการตลาดออนไลน์ ออฟไลน์ เพิ่มเติม

(6) บูรณาการความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาหนี้ ส่งเสริมความรู้ ด้านการประกอบอาชีพ สนับสนุนการผลิต การตลาด เช่น สถาบันการเงิน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย สถาบันการศึกษา พอช. เป็นต้น

(7) ส่งเสริมอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าหนึ่งทาง

(2.5) การสร้างภูมิคุ้มกันและความรู้เท่าทันทางการเงิน

(1) ให้ความรู้/สร้างทักษะทางการเงิน (Financial literacy)/ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อช่วยให้สมาชิกเข้าใจสถานะทางการเงิน

(2) เสริมสร้างความตระหนักรู้ในการใช้เครื่องมือทางการเงินในการบริหารจัดการเงินและการบริหารจัดการหนี้ เช่น การใช้ Application Smart Member ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

(3) ส่งเสริมพฤติกรรมออมและสร้างวินัยทางการเงินให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(4) เพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมของรัฐในด้านการช่วยเหลือบรรเทาความเสียหาย จากความเสี่ยงของผลผลิต ราคา การประกันภัยพืชผล และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 ในการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิต สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้บรรลุตามเป้าหมาย

1.4 คำนิยาม

หนี้ค้าง หมายถึง หนี้ค้างชำระ/หนี้ผิดนัดชำระ/หนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ลูกหนี้ หมายถึง ลูกหนี้เงินให้กู้แก่สมาชิก

ทีมได้ช หมายถึง ทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2

ทีมปฏิบัติการ หมายถึง ทีมงานในการแก้ไขปัญหาหนี้ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

สมาชิกสหกรณ์ในภาคการเกษตร หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง

สมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร หมายถึง สมาชิกสหกรณ์บริการ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ส่วนที่ 2

แนวทางปฏิบัติตามโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2.1 โครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์

1) หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งปัญหานี้สินครัวเรือนอยู่ในระดับที่น่ากังวล ซึ่งในส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งสมาชิกทั่วประเทศก็ได้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวด้วย ส่งผลให้ไม่มีรายได้เพียงพอในการชำระหนี้ ประสบปัญหาภาวะหนี้สินตนเองและครัวเรือน จากข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ วันที่ 30 กันยายน 2565 มีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ปิดบัญชีได้ รวมทั้งสิ้น 9,359 แห่ง จำแนกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร (การเกษตร ประมง นิคม) จำนวน 3,102 แห่ง สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวน 2,839 แห่ง และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 3,418 แห่ง (จำนวนสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 12.04 ล้านคน) และพบว่าในปี 2564 -2565 ระดับหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจาก 203,520 บาท/คน ในปี 2564 เพิ่มเป็น 209,865.05 บาทต่อคน ในปี 2565 หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3.12 โดยสมาชิกใช้บริการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรูปเงินกู้ยืมแก่สมาชิก ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้บริการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการลงทุนเพื่อประกอบอาชีพ ใช้ชำระหนี้สินเดิม ใช้จ่ายในครัวเรือน ในภาพรวมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดร้อยละ 94.32 และอัตรากำหนดชำระหนี้ ร้อยละ 5.68 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระทั้งสิ้น (ของสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร) แสดงว่าลูกหนี้มีโอกาสมีปัญหาและไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

ดังนั้น เพื่อช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในแก้ไขปัญหานี้สินค้างชำระ และเป็นไปตามแนวทางการขับเคลื่อนงานตามแผนงานนโยบายของอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2567 กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้สมาชิกมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง รวมทั้งเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย สหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ที่สมาชิกมีหนี้ค้างชำระ/หนี้ผิดนัดชำระ/หนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้

2) วัตถุประสงค์

(2.1) เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรดำเนินการแก้ไขปัญหานี้สินของสมาชิกและมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ

(2.2) เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ในการวางแผนทางการเงินและสามารถบริหารจัดการหนี้ของตนเองได้

(2.3) เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกโดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

(2.4) เพื่อเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้

3) คุณสมบัติของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

เป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ที่สมาชิกมีหนี้ค้างชำระ/หนี้ผิดนัดชำระ/หนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้

4) เป้าหมายเข้าร่วมโครงการ (กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่เป้าหมาย)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีหนี้ค้างชำระของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิก จำนวน 700 แห่ง และประสงค์จะแก้ไขปัญหาหนี้ฯ ประกอบด้วย

(4.1) สหกรณ์ภาคการเกษตร ประเภท สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 600 แห่ง

(4.2) สหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประเภท สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์บริการ จำนวน 100 แห่ง

5) งบประมาณในการดำเนินโครงการ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ กิจกรรมหลัก แก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ รวมทั้งสิ้น 3,397,100 บาท ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน (8 เดือน) จำนวน 1,268,800 บาท

หมายเหตุ - ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

6) ผลผลิต (Output)/ผลลัพธ์ (Outcome)

(6.1) ผลผลิต (Output)

(1) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(2) สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงิน และการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้

(6.2) ผลลัพธ์ (Outcome)

(1) สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความสามารถในการชำระหนี้

(2) สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น

7) ตัวชี้วัด

(7.1) เชิงปริมาณ

(1) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนา จำนวน 700 แห่ง

(2) สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนา จำนวน 4,000 ราย

(7.2) เชิงคุณภาพ

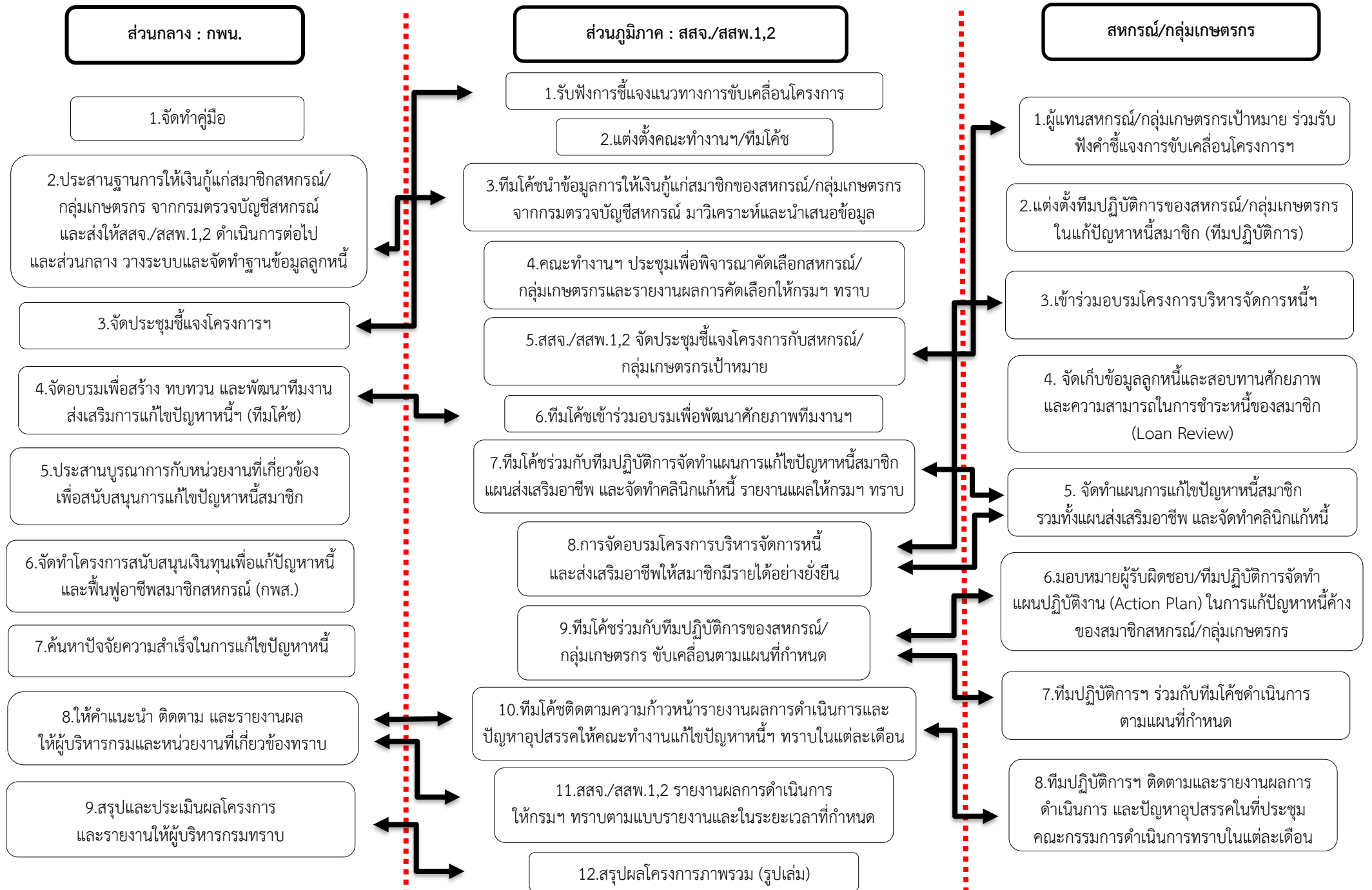
(1) จำนวนมูลหนี้ค้างชำระเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของมูลหนี้ค้างชำระของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ

(2) ร้อยละ 50 ของจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 2 ของรายได้/เงินออมของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ

8) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (8.1) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสามารถบริหารจัดการสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (8.2) สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสามารถวางแผนทางการเงินและบริหารจัดการหนี้สินของตนเองได้
- (8.3) สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น
- (8.4) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการแก้ไขปัญหานี้ได้รับการพัฒนา

2.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน
 โครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567

ส่วนกลาง : โดยกองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์ และกองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า
ดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติงานโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
- 2) ประสานฐานข้อมูลการให้เงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร จากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ วางระบบและจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์/แนวโน้ม สำหรับนำมาใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหานี้
- 3) จัดประชุมชี้แจงโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อซักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนโครงการให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 ที่ได้รับมอบหมาย
- 4) จัดทำและดำเนินโครงการอบรมเพื่อสร้าง ทบทวน และพัฒนาทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหานี้สินค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จำนวน 1 รุ่น (3 วัน) 78 หน่วยงาน ในด้าน
 - 1) บริหารสินเชื่อของสหกรณ์ 2) แนวทางการแก้ไขหนี้ 3) สร้างภูมิคุ้มกัน/วินัยทางการเงินแก่สมาชิก 4) ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 ที่ได้รับมอบหมาย (ทีมโค้ช)
- 5) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการในการแก้ไขปัญหานี้สินและฟื้นฟูอาชีพให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (กตส.) ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) เป็นต้น
- 6) จัดทำโครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อแก้ปัญหานี้สินและฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสหกรณ์จากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กพส.) เพื่อสนับสนุนสินเชื่อแก่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืมเป็นทุนหมุนเวียนในการฟื้นฟูอาชีพ
- 7) ค้นหาปัจจัยความสำเร็จในการแก้ไขปัญหานี้
- 8) ให้คำแนะนำ ติดตาม และรายงานผลให้ผู้บริหารกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
- 9) สรุปและประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และรายงานผลให้ผู้บริหารกรมทราบ

ส่วนภูมิภาค : โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร
พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 ดำเนินการ ดังนี้

1) สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 ร่วมรับฟังการชี้แจงแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนโครงการ

2) แต่งตั้งคณะทำงาน/ทีมงาน

(2.1) การแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยสหกรณ์จังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และพื้นที่ 2 แต่งตั้ง คณะทำงานฯ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ : สหกรณ์จังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 เป็นประธาน ผู้อำนวยการกลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ สหกรณ์ ผู้อำนวยการนิคมสหกรณ์ (ถ้ามี) ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบการสหกรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้แทน ธ.ก.ส. ผู้แทนหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการ และพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ เป็นคณะทำงานและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายเป็นคณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- พิจารณาคัดเลือกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการ
- วางแผนและกำหนดแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในจังหวัด
- ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับดูแลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและแนวทางที่กำหนด
- แต่งตั้งทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ (ทีมโค้ช) ของจังหวัด
- ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ (ทีมโค้ช) และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบ

(2.2) การแต่งตั้งทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ (ทีมโค้ช) (โดยให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สร้างทีมโค้ชใหม่ และหรือ ทบทวนทีมโค้ชเดิม เพื่อพัฒนาทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้) คณะทำงานฯ สามารถแต่งตั้งทีมโค้ชได้มากกว่า 1 ทีม ตามความเหมาะสม มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ : ผู้อำนวยการกลุ่มที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละทีม เป็นหัวหน้าทีม ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ผู้อำนวยการนิคมสหกรณ์ (ถ้ามี) และหรือเจ้าหน้าที่กลุ่มงาน/กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ที่รับผิดชอบสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเป็นสมาชิกในทีม นักการเงินที่ผ่านการอบรม ของกรมส่งเสริมสหกรณ์

อำนาจหน้าที่

- ดำเนินการร่วมกับทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร วางแผนทางการเงินของสมาชิก แผนส่งเสริมอาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกเพื่อคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน รวมทั้งแผนการจัดทำคลินิกแก้หนี้
- ดำเนินการร่วมกับทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อขับเคลื่อนแผนหรือนำแผนไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม
- ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นประจำทุกเดือน
- รายงานผลการดำเนินงานให้คณะทำงานแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรทราบเป็นประจำทุกเดือน

(2.3) การแต่งตั้งทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (ทีมปฏิบัติการ) ทีมโค้ช แนะนำให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการแต่งตั้งทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิก มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ : กรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาสินเชื่อ เป็นหัวหน้าทีม ประธานกลุ่มที่สมาชิกมีหนี้ค้ำชำระ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการด้านสินเชื่อ เป็นสมาชิกในทีม

อำนาจหน้าที่

- จัดเก็บข้อมูลลูกหนี้รายบุคคลและจำแนกลูกหนี้ตามอายุหนี้
- สำรวจและวิเคราะห์สถานภาพลูกหนี้เพื่อกำหนดแนวทาง แก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระตามกลุ่มลูกหนี้
- จัดทำแผนการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งแผนส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
- จัดทำแผนการปฏิบัติงาน (Action Plan) เพื่อขับเคลื่อนแผนต่างๆ และมอบหมายผู้รับผิดชอบและดำเนินการตามแผนที่กำหนด
- ประเมินและสรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนที่กำหนด เพื่อเสนอในที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นประจำทุกเดือน

3) ทีมโค้ชนำข้อมูลการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่มีหนี้ค้ำชำระ จากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเสนอคณะทำงานฯ พิจารณาคัดเลือกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เป้าหมาย

กรมส่งเสริมสหกรณ์ประสานกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในการจัดเก็บข้อมูลการให้เงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่มีหนี้ค้ำชำระทั้งหมด ข้อมูล ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์ และส่งให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 เพื่อให้ทีมโค้ชนำข้อมูลไปวิเคราะห์เป็นรายสหกรณ์ เพื่อเสนอคณะทำงานฯ ในการพิจารณาคัดเลือกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการตามแผนที่กำหนด (ข้อมูลจากกรมตรวจบัญชี ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2566) โดยข้อมูลประกอบด้วย

ข้อมูลการให้เงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....
สำหรับปีบัญชีล่าสุดวันที่

รายการ	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนเงิน (บาท)
1. ประเภท		
2. สถานะการดำเนินธุรกิจ		
3. ปีบัญชี		
4. ลูกหนี้ยกมาต้นปี		xxxx
2. จ่ายเงินกู้ระหว่างปี	xxxx	xxxx
3. รับชำระระหว่างปี		xxxx
- ต้นเงินถึงกำหนดชำระตามกำหนด		xxxx
- ต้นเงินที่ชำระได้ก่อนกำหนด		xxxx
4. ลูกหนี้คงเหลือสิ้นปี	xxxx	xxxx
- ลูกหนี้ระยะสั้น (ชำระภายใน 1 ปี)		xxxx
- ลูกหนี้ระยะยาว (ชำระเกิน 1 ปี)		xxxx
- ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้/ลูกหนี้ NPL	xx	xxxx
5. ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี		xxxx
6. ค่าปรับค้างรับสิ้นปี		xxxx
7. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		xxxx

ทั้งนี้ หากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 มีข้อมูลหนี้ของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน ให้นำข้อมูลนั้นมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

4) คณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำฯ ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เป้าหมาย โดยพิจารณาจากข้อมูลตามข้อ (3) เพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อน การแก้ไขปัญหาหนี้ของจังหวัด ดังนี้

(4.1) คัดเลือกสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรที่มีคุณสมบัติตามโครงการที่กำหนด เข้าร่วมโครงการตามจำนวนเป้าหมายในแผนปฏิบัติงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โครงการแก้ปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์

(4.1.1) การพิจารณาคัดเลือกสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรควรนำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ (3) มาวิเคราะห์ เช่น จำนวนมูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกคิดเป็นร้อยละเท่าไรของหนี้ถึงกำหนดชำระ ควรพิจารณาคัดเลือกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีอัตราหนี้ค้ำชำระสูงอันดับต้นๆ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อสภาพ คล่องทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

(4.1.2) การพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยเป็นกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่ไม่ซ้ำกับ กลุ่มเป้าหมายเดิมในปี 2562-2563 และปี 2566 แต่กลุ่มเป้าหมายเดิมก็ยังต้องดำเนินการแก้ไขหนี้อย่างต่อเนื่องให้สำเร็จ

(4.2) คัดเลือกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

(4.2.1) สหกรณ์บริการ ดำเนินการตามเป้าหมายที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด (ข้อมูลที่กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้าได้สำรวจข้อมูลมาจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานครพื้นที่ 1 และ 2 กรณีไม่สามารถดำเนินการเลือกเป้าหมายได้ตามที่กำหนดให้พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายตามคุณสมบัติของโครงการฯ พร้อมแจ้งเหตุผลตามแบบ กปน.1/2567

(4.2.2) สหกรณ์เครดิตยูเนียน พิจารณาคัดเลือกจากจังหวัดและพื้นที่ที่มีสหกรณ์เครดิตยูเนียนเคยเข้าร่วมโครงการอบรมการบริหารจัดการสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียนผ่านระบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Zoom Meeting เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และมีการรายงานผลการติดตามหนี้ค้ำชำระของสหกรณ์อย่างต่อเนื่องจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง และให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 2 คัดเลือกสหกรณ์เป้าหมายเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยพิจารณาจาก

(1) สหกรณ์เครดิตยูเนียน ที่มีการรายงานผลการติดตามหนี้ค้ำชำระ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2566) อย่างสม่ำเสมอ

(2) สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่สามารถดำเนินการติดตามหนี้ค้ำชำระได้อย่างต่อเนื่อง

(4.3) รายงานผลการคัดเลือกเป้าหมายตามแบบ กปน.1/2567 ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบผ่านแบบฟอร์มออนไลน์ (Google Sheets) ภายในวันที่ 5 มกราคม 2567

5) ประชุมชี้แจงโครงการกับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย

เพื่อชี้แจงแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรตามที่คณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ฯ กำหนดให้กับคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายรับรู้และเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ และประโยชน์ที่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจะได้รับ และแนะนำให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจัดตั้งทีมปฏิบัติการ ตามข้อ (2.3) เพื่อร่วมดำเนินการกับทีมโค้ชในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระ รวมทั้งแนะนำให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจัดเตรียม รวบรวมข้อมูลลูกหนี้รายบุคคลที่มีหนี้ค้ำชำระ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระต่อไป

6) ทีมโค้ชเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพทีมงานสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 เข้าร่วมโครงการอบรมเพื่อสร้าง ทบทวน และพัฒนาทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหานี้ (ทีมโค้ช) ในด้าน

- 1) บริหารสินเชื่อของสหกรณ์
- 2) แนวทางการแก้ไขหนี้
- 3) สร้างภูมิคุ้มกัน/วินัยทางการเงินแก่สมาชิก
- 4) ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้

ทั้งนี้ ทีมโค้ชที่ผ่านการอบรมจะต้องถ่ายทอดความรู้ให้กับทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิก การส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก รวมทั้งการจัดทำคลินิกแก้หนี้

7) ทีมโค้ชร่วมกับทีมปฏิบัติการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหานี้สมาชิก วางแผนส่งเสริมอาชีพและจัดทำคลินิกแก้หนี้

(7.1) แนวทางการแนะนำส่งเสริมการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(1) จัดทำแผน และรายงานผลการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยจัดเก็บข้อมูลลูกหนี้ค้ำชำระ ณ วันสิ้นปีบัญชีปีล่าสุด ได้แก่ ลูกหนี้ผิดนัดชำระจำแนกตามอายุลูกหนี้ จำนวนลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระ มูลหนี้ค้ำชำระ โดยแยกเป็น ต้นเงินค้ำชำระ/ดอกเบี้ยค้ำชำระ/ค่าปรับค้ำชำระ เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหานี้ในแต่ละปี พร้อมทั้งจัดทำแผน/แนวทางการแก้ไขปัญหามาตามกลุ่มอายุหนี้ค้ำชำระ เช่น การเจรจาติดตามเร่งรัดหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ การงด/ลดดอกเบี้ยและค่าปรับ การพักชำระหนี้ การติดตามทายาทมารับใช้หนี้ การติดตามจากผู้ค้ำประกัน การตัดหนี้สูญ การดำเนินการตามกฎหมาย เป็นต้น

(2) แนะนำให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจัดทำโครงการแก้ไขหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และจัดทำแผนปฏิบัติ (Action plan) เพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

(3) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นประจำทุกเดือน

(7.2) แนวทางการแนะนำส่งเสริมการจัดทำแผนส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

(1) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่มีหนี้ค้ำชำระและประสงค์เข้าร่วมการส่งเสริมอาชีพ โดยสำรวจความต้องการของสมาชิกที่จะประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้

(2) จัดทำแผนส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน เช่น การเพิ่มทักษะอาชีพให้สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร การวางแผนการผลิต/การประกอบอาชีพ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน การส่งเสริมให้มีอาชีพเสริมเพื่อมีรายได้หมุนเวียนระยะสั้น การสนับสนุนให้นำหรือสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น

(3) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้ความรู้แก่สมาชิกเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของสมาชิกให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น การอบรมความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีรายได้หมุนเวียนเร็ว หรือพืชเก็บเกี่ยวได้เร็ว การจัดทำบัญชีครัวเรือน การวางแผนทางการเงิน การลดค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล เป็นต้น โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงินในพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการประกอบอาชีพแก่สมาชิก

(4) แนะนำให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action plan) เพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติ เช่น การให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่สมาชิก การสนับสนุนเงินทุนให้กู้ยืม และจัดหาปัจจัยการผลิตในการประกอบอาชีพให้แก่สมาชิก รวบรวมผลผลิตและหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าของสมาชิก เป็นต้น รวมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้หรือให้การสนับสนุนด้านการประกอบอาชีพของสมาชิก

(5) หากสหกรณ์ขาดแคลนเงินทุนในการสนับสนุนเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม เพื่อการประกอบอาชีพ ควรแนะนำให้สหกรณ์จัดทำโครงการเพื่อขอสินเชื่อจากเงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิก

(6) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นประจำทุกเดือน

(7) รายงานผลการดำเนินการตามแผนการส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

(7.3) จัดทำคลินิกแก้หนี้

ทีมโค้ชร่วมกับทีมปฏิบัติการจัดทำคลินิกแก้หนี้ ให้คำปรึกษากับสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ โดยดำเนินการ

(1) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้แทน ธ.ก.ส. ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกสหกรณ์ที่มีประสบการณ์ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้ของตนเอง เป็นต้น เพื่อนำเสนอแนวคิด วิธีการแก้ไขปัญหาหนี้จากผู้เชี่ยวชาญตรง รวมทั้งประสบการณ์ตรงของสมาชิกกลุ่มหนี้ที่แก้ไขปัญหาหนี้ได้สำเร็จและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(2) รับฟังและนำปัญหาสภาพทางการเงินของสมาชิกมาวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกเป็นรายบุคคล

(3) ออกแบบเครื่องมือทางการเงินที่ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกรายบุคคล โดยการจัดทำโครงการเพื่อเป็นทางเลือกในการชำระหนี้ให้กับสมาชิกที่มีปัญหาในการผ่อนชำระหนี้ หรือแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาหนี้ด้วยตนเองสามารถนำไปใช้อย่างตรงจุด

(4) การให้ความรู้สมาชิกในการบริหารจัดการหนี้ตนเอง การจัดทำบัญชีครัวเรือน สร้างวินัยทางการเงิน รวมทั้งแนวทางการสร้างรายได้เพิ่ม

หมายเหตุ : 1. จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาหนี้ แผนส่งเสริมอาชีพ และแผนคลินิกแก้หนี้ โดยให้รายงานตาม แบบ กปน.2/2567

2. รายงานผลตามแผนฯ โดยให้รายงานตาม แบบ กปน.4/2567

8) การจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน

โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับสำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 (งบประมาณจัดสรรเพิ่มเติม) ดำเนินการจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการจัดการหนี้ให้ทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคูณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ 2) เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ในการวางแผนการเงินและการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง 3) เพื่อส่งเสริมอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

โดยจัดอบรมในแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 1 รุ่นๆ ละ 1 วัน (จังหวัดสามารถบริหารจัดการได้ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่)

กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย

- ทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ละ 1 คน
- สมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร/กลุ่มเกษตรกร แห่งละ 6 คน
- สมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร แห่งละ 4 คน

โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) ดำเนินการจัดโครงการอบรมฯ ในหัวข้อหรือหลักสูตร ดังต่อไปนี้

- การบริหารจัดการหนี้ของตนเอง
- การส่งเสริมอาชีพและช่องทางการตลาด
- การจัดทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีต้นทุน ฯลฯ

โดยเชิญวิทยากรในพื้นที่ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวมาเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

(2) รายงานสรุปผลการจัดโครงการอบรมฯ ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบ ภายใน 15 วัน
ภายหลังเสร็จการจัดประชุมโดยรายงานทาง Google Sheets แบบรายงานโครงการอบรม “บริหารจัดการหนี้และ
ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน” สรุปผลการจัดประชุมโครงการฯ ตาม แบบ กปน.3/2567

9) ทีมโค้ชร่วมกับทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ขับเคลื่อนตามแผนที่กำหนด

(9.1) จัดเก็บข้อมูลลูกหนี้และสอบทานศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
รายบุคคล (Loan Review) เพื่อจำแนกกลุ่มลูกหนี้และวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิก รวมทั้ง
ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก และเพื่อบริหารจัดการสินเชื่อ
ที่มีประสิทธิภาพของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(9.2) ทีมโค้ชแนะนำให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมอบหมายผู้รับผิดชอบ/ทีมปฏิบัติการจัดทำ
แผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(9.3) ทีมโค้ชให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไขปัญหา และร่วมดำเนินการกับทีมปฏิบัติการ

(9.4) ทีมโค้ชติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการ และปัญหา
อุปสรรคให้คณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ฯ ทราบเป็นประจำทุกเดือน

10) ติดตามความก้าวหน้าและรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการ

(10.1) ทีมโค้ชติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการ โดยแนะนำให้สหกรณ์รายงานผล
การดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรทราบเป็นประจำทุกเดือน

(10.2) ทีมโค้ชประชุมรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ
ให้คณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และรายงานในที่ประชุมติดตามของ
สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ทราบเป็นประจำทุกเดือน

11) รายงานผลการดำเนินการให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2
รายงานผลการดำเนินการให้กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์ทราบตามแบบรายงาน และระยะเวลาที่กำหนด

12) สรุปผลโครงการภาพรวม (รูปเล่ม)

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2
สรุปผลโครงการในภาพรวมให้กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์ ตามรูปแบบที่กำหนด

สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร : โดยคณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และทีมปฏิบัติการ ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ผู้แทนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ร่วมรับฟังคำชี้แจงการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
- (2) แต่งตั้งทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก
- (3) เข้าร่วมอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน
- (4) จัดเก็บข้อมูลลูกหนี้และสอบทานศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกรายบุคคล (Loan Review) เพื่อจำแนกลูกหนี้และวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิก รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก และเพื่อบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- (5) จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร แผนส่งเสริมอาชีพและจัดทำคลินิกแก้หนี้
- (6) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมอบหมายผู้รับผิดชอบ/ทีมปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ในการแก้ปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- (7) ทีมปฏิบัติการดำเนินการในการขับเคลื่อนแผนที่กำหนดร่วมกับทีมโค้ช
- (8) ทีมปฏิบัติการติดตาม รายงานผลการดำเนินการ และปัญหาอุปสรรคให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรทราบในที่ประชุมเป็นประจำทุกเดือน

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการในปี 2562 – 2566

สำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนี้แล้ว ในปี 2562 – 2566 ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2 เข้าให้คำแนะนำ ส่งเสริม ให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกและส่งเสริมอาชีพสมาชิกอย่างต่อเนื่อง และให้มีการรายงานผลการดำเนินการในสิ้นปี

 กิจกรรม	หน่วย งาน	พ.ศ. 2565			พ.ศ. 2566									
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
3. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร : ทีมปฏิบัติการ														
3.1 ร่วมรับฟังคำชี้แจงการขับเคลื่อนแก้ไข ปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิต สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบ สหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567	ผู้แทน สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร					↔								
3.2 แต่งตั้งทีมปฏิบัติการ/มอบหมาย ผู้รับผิดชอบ	คณะกรรมการ ดำเนินการ สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร					↔								
3.3 เข้าร่วมอบรมโครงการบริหารจัดการ หนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้ อย่างยั่งยืน	ทีมปฏิบัติ การ/ สมาชิก								↔					
3.4 จัดเก็บข้อมูลลูกหนี้และสอบทาน ศักยภาพและความสามารถในการชำระ หนี้ของสมาชิก (Loan Review) เพื่อ จำแนกกลุ่มลูกหนี้และวิเคราะห์ศักยภาพ ในการชำระหนี้ของสมาชิก	ทีมโค้ช/ทีม ปฏิบัติ การ					↔								
3.5 จัดทำแผนการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ ของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร แผน ส่งเสริมอาชีพ และจัดทำคลินิกแก้หนี้	ทีมปฏิบัติ การ/ฝ่าย จัดการ เจ้าหน้าที่ สินเชื่อ					↔								
3.6 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกรมอบหมายผู้รับผิดชอบ/ทีม ปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ในการแก้ปัญหานี้ค้างชำระของ สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	ทีมปฏิบัติ การ							↔						
3.7 ทีมปฏิบัติร่วมกับทีมโค้ชดำเนินการ ตามแผนที่กำหนด	ทีมปฏิบัติ การ								↔					
3.8 ติดตามความก้าวหน้าในการ ดำเนินการตามแผนและรายงานผลการ ดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคให้ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกรทราบในการประชุมเป็นประจำทุก เดือน	ทีมปฏิบัติ การ								↔					

2.4 การรายงานผล

- (1) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดและสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และพื้นที่ 2 รายงานผลการดำเนินงานตามรูปแบบและช่องทางที่กำหนด
- (2) กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์รายงานผลการดำเนินโครงการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (3) แบบรายงานและปฏิทินการรายงาน

แบบรายงาน	ระยะเวลาการจัดส่ง	รูปแบบการรายงานและช่องทางจัดส่ง
1. แบบรายงานผลการคัดเลือกสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ที่มีหนี้ค้างชำระเข้าร่วมโครงการฯ	ภายในวันที่ 5 ม.ค. 67	แบบ กปน.1/2567 แบบรายงาน Google Sheets
2. แบบรายงานแผนการแก้ไขปัญหาหนี้แผนส่งเสริมอาชีพและแผนการจัดทำคลินิกแก้หนี้	ภายในเดือน 15 มี.ค. 67	แบบ กปน.2/2567 จัดส่งทาง Google Sheets
3. แบบรายงานสรุปผลจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน	ภายใน 15 วัน หลังเสร็จสิ้นการจัดประชุม	แบบ กปน.3/2567 แบบรายงาน Google Sheets
4. แบบรายงานแผน/ผลการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	รายงาน จำนวน 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ข้อมูล ณ วันที่ 30 เม.ย. 67 (รายงานผลภายใน วันที่ 1-10 พ.ค. 67) ครั้งที่ 2 ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิ.ย. 67 (รายงานผลภายใน วันที่ 1-10 ก.ค. 67) ครั้งที่ 3 ข้อมูล ณ วันที่ 30 ก.ย. 67 (รายงานผลภายใน วันที่ 1-10 ต.ค. 67)	แบบ กปน.4/2567 แบบรายงาน Google Sheets
5. สรุปผลโครงการภาพรวม (รูปเล่ม)	เดือน ต.ค. 67	แบบสรุปผลโครงการตามแบบที่กำหนด ช่องทางการส่ง 1. กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์ (รูปเล่ม) 2. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cmsdor7@gmail.com

2.5 การวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัด

1) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนา

หน่วยวัด : จำนวนแห่ง

คำนิยาม จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เป้าหมาย : สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามแผนงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567

วิธีการวัด/สูตรคำนวณ : นับจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์เป็นไปตามเป้าหมายและกิจกรรมหลักตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2) สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนา

หน่วยวัด : จำนวนราย

คำนิยาม จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เป้าหมาย : สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการที่เข้าร่วมโครงการตามแผนงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567

วิธีการวัด/สูตรคำนวณ : จำนวนนับสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์เป็นไปตามเป้าหมาย

3) จำนวนหนี้ค้างชำระเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

หน่วยวัด : ร้อยละ

คำนิยาม : เปรียบเทียบมูลหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ก่อนเข้าร่วมโครงการ ณ วันสิ้นปีบัญชีล่าสุดของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร กับมูลหนี้ค้างชำระที่ได้รับการแก้ไข (ณ วันที่ 30 เมษายน 2567 / ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2567 / ณ วันที่ 30 กันยายน 2567)

มูลหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร หมายถึง ต้นเงินค้างชำระ + ดอกเบี้ยค้างชำระ + ค่าปรับค้างชำระก่อนเข้าร่วมโครงการ ณ วันสิ้นปีบัญชีล่าสุดของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

มูลหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการแก้ไข หมายถึง มูลหนี้ค้างชำระของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ - มูลหนี้ค้างชำระของสมาชิกหลังเข้าร่วมโครงการ

เป้าหมาย : หนี้ค้างลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

ตัวอย่าง จังหวัดกระบี่ มีสหกรณ์เข้าร่วมโครงการ 5 แห่ง

ชื่อสหกรณ์	มูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการฯ (บาท)	มูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกหลังเข้าร่วมโครงการฯ (บาท)	มูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกที่ได้รับการแก้ไข (บาท)	ลดลงร้อยละ
สหกรณ์ ก.	200,000	180,000	20,000	10
สหกรณ์ ข.	340,000	290,000	50,000	14.71
สหกรณ์ ค.	280,000	260,000	20,000	7.14
สหกรณ์ ง.	300,000	250,000	50,000	16.67
สหกรณ์ จ.	350,000	308,000	42,000	12
รวม	1,470,000	1,288,000	182,000	12.38

สูตรคำนวณ : มูลหนี้ค้ำชำระลดลงรายสหกรณ์

$$\frac{\text{มูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการแก้ไข} \times 100}{\text{มูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มฯ ที่เข้าร่วมโครงการ)}}$$

จังหวัดกระบี่ มีสหกรณ์เข้าร่วมโครงการ 5 แห่ง

สหกรณ์ ก. มีมูลหนี้ค้ำชำระลดลง ร้อยละ 10

$$= \frac{20,000 \times 100}{200,000} = 10$$

สหกรณ์ ข. มีมูลหนี้ค้ำชำระลดลง ร้อยละ 14.71

$$= \frac{50,000 \times 100}{340,000} = 14.71$$

สหกรณ์ ค. มีมูลหนี้ค้ำชำระลดลง ร้อยละ 7.14

$$= \frac{20,000 \times 100}{280,000} = 7.14$$

สหกรณ์ ง. มีมูลหนี้ค้ำชำระลดลง ร้อยละ 16.67

$$= \frac{50,000 \times 100}{300,000} = 16.67$$

สหกรณ์ จ. มีมูลหนี้ค้ำชำระลดลง ร้อยละ 12

$$= \frac{42,000 \times 100}{350,000} = 12$$

สูตรคำนวณ : มูลหนี้ค้ำชำระลดลงของจังหวัด

$$\frac{\text{ผลรวมของมูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการแก้ไข} \times 100}{\text{ผลรวมของมูลหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มฯ ที่เข้าร่วมโครงการ)}}$$

$$= \frac{182,000 \times 100}{1,470,000} = 12.38$$

$$= \text{มูลหนี้ค้ำชำระลดลงของจังหวัด ร้อยละ } 12.38$$

4) ร้อยละ 50 ของจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2

หน่วยวัด : ร้อยละ

คำนิยาม สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการต้องมีจำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 50 มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2 ของรายได้/เงินออมของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ

เป้าหมาย : ร้อยละ 2

วิธีการวัด/สูตรคำนวณ : นับจำนวนสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ เป็นไปตามเป้าหมายและกิจกรรมหลักตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ตัวอย่าง สหกรณ์เจริญดี จำกัด มีสมาชิกสหกรณ์เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 10 คน ผลการดำเนินโครงการฯ สมาชิกมีรายได้และเงินออมเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน จำนวน 6 ราย และอีก 4 ราย รายได้ไม่เพิ่มขึ้น ดังนี้

รายได้/เงินออม (บาท)	นาย ก	นาย ข	นาย ค	นาย ง	นาย จ	นาย ฉ	นาย ช	นาย ซ	นาย ต	นาย ด	รวม
ก่อน	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	15,000	16,000	17,000	18,000	19,000	145,000
หลัง	10,500	11,500	12,500	13,500	14,500	15,500	16,000	17,000	18,000	19,000	148,000
เพิ่ม/ลด	500	500	500	500	500	500	-	-	-	-	3,000

$$A = \frac{6 \times 100}{10} = 60\%$$

$$B = \frac{((10,500+11,500+12,500+13,500+14,500+15,500) - (10,000+11,000+12,000+13,000+14,000+15,000)) \times 100}{(10,000+11,000+12,000+13,000+14,000+15,000)} = 4\%$$

สรุป ร้อยละ 60 ของจำนวนสมาชิกสหกรณ์เจริญดี จำกัด ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4

- สหกรณ์เจริญดี จำกัด มีสมาชิกที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการ จำนวน 10 ราย ผลการดำเนินโครงการ สมาชิกมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีก่อน จำนวน 6 ราย (คิดเป็นร้อยละ 60) และ อีก 4 ราย ไม่มีรายได้เพิ่มขึ้น
- รายได้/เงินออม ก่อนเข้าร่วมโครงการ = 75,000 บาท (6 ราย)
- รายได้/เงินออม หลังเข้าร่วมโครงการ = 78,000 บาท (6 ราย)
- สมาชิกมีรายได้/เงินออม เพิ่มขึ้น 3,000 บาท

สรุปรายได้/เงินออม

A = จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น 60%

$$\frac{6 \times 100}{10} = 60\%$$

B = สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีเงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4

$$\frac{(78,000 - 75,000) \times 100}{75,000} = \frac{3,000 \times 100}{75,000} = 4\%$$

สรุป ร้อยละ 60 ของจำนวนสมาชิกสหกรณ์เจริญดี จำกัด ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4

ส่วนที่ 3

การจัดเก็บข้อมูลหนี้ และการรายงานผล

3.1 แบบจัดเก็บข้อมูลหนี้

1) แบบรายงานผลการคัดเลือกสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และ
กลุ่มเกษตรกร (แบบ กปน.1/2567)

ข้อมูลประกอบด้วย

- (1) จังหวัด
 - (2) ที่
 - (3) ชื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
 - (4) ประเภทสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
 - (5) ปีบัญชี
- ข้อมูลลูกหนี้เงินให้กู้แก่สมาชิก ณ วันสิ้นปีทางบัญชีล่าสุด ประกอบด้วย
- (6) ลูกหนี้ระยะสั้นชำระภายใน 1 ปี (บาท)
 - (7) ลูกหนี้ระยะยาวชำระเกิน 1 ปี (บาท)
 - (8) ลูกหนี้ผิदनัดชำระหนี้/ลูกหนี้ NPL (บาท)
 - (9) ลูกหนี้ผิदनัดชำระหนี้/ลูกหนี้ NPL (ราย)
 - (10) รวมลูกหนี้คงเหลือสิ้นปี (บาท)
 - (11) รวมลูกหนี้คงเหลือสิ้นปี (ราย)
 - (12) ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี (บาท)
 - (13) ค่าปรับค้างรับสิ้นปี (บาท)
 - (14) รวมมูลหนี้ผิदनัดชำระ/หนี้ NPL (บาท)
 - (15) ชื่อผู้รับผิดชอบ สหกรณ์/กลุ่มเป้าหมาย
 - (16) เบอร์โทรติดต่อ

**แบบรายงานผลการคัดเลือกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่มีหนี้ค้างชำระและเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สิน
และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

จังหวัด	ที่	ชื่อ สหกรณ์/ กลุ่ม เกษตรกร	ประเภท สหกรณ์/ กลุ่ม เกษตรกร	ปี บัญชี	ข้อมูลลูกหนี้เงินให้กู้แก่สมาชิก ณ วันสิ้นปีทางบัญชีล่าสุด						ดอกเบี้ย ค้างรับ สิ้นปี (บาท)	ค่าปรับ ค้างรับ สิ้นปี (บาท)	รวมมูลหนี้ผิดนัด ชำระ/หนี้ NPL (บาท)	ชื่อ ผู้รับผิดชอบ สหกรณ์/ กลุ่ม เกษตรกร เป้าหมาย	เบอร์ โทร ติดต่อ
					ลูกหนี้ ระยะสั้น ชำระ ภายใน 1 ปี (บาท)	ลูกหนี้ ระยะ ยาว ชำระ เกิน 1 ปี (บาท)	ลูกหนี้ผิดนัดชำระ/ ลูกหนี้ NPL		รวมลูกหนี้คงเหลือสิ้นปี						
							ลูกหนี้ ผิดนัด ชำระ/ ลูกหนี้ NPL (บาท)	ลูกหนี้ผิด นัดชำระ/ ลูกหนี้ NPL (ราย)	รวมลูกหนี้ คงเหลือสิ้นปี (บาท)	รวม ลูกหนี้ คงเหลือ สิ้นปี (ราย)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)=[(6)+(7)+(8)]	(11)	(12)	(13)	(14)=[(8)+(12)+(13)]	(15)	(16)
รวมทั้งสิ้น															

2) แบบรายงานแผนการแก้ไขปัญหานี้ แผนส่งเสริมอาชีพ และแผนการจัดทำคลินิกแก้หนี้
ที่ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (กปน. 2/2567)

ข้อมูลประกอบด้วย

- (1) ชื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- (2) ประเภทสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- (3) ปีบัญชีล่าสุด
- (4) จำนวนสมาชิก (ราย)
- (5) ต้นเงินค้างชำระ (บาท)
- (6) ดอกเบี้ยค้างชำระ (บาท)
- (7) ค่าปรับค้างชำระ (บาท)
- (8) รวมมูลหนี้ค้างชำระ (บาท)
- (9) แผนที่ 1 การแก้ไขปัญหานี้ ปี 2567 มูลหนี้ค้างชำระที่ต้องได้รับการแก้ไขให้ลดลงไม่น้อย

กว่าร้อยละ 10

- การเจรจาติดตามเร่งรัดหนี้ (การลด/งดคิดดอกเบี้ยและค่าปรับรวมถึงการพักชำระหนี้)
- การปรับโครงสร้างหนี้
- การติดตามทนายทนายรับใช้หนี้
- การตัดหนี้สูญ
- ดำเนินการตามกฎหมาย
- อื่นๆ

(9.1) สมาชิกที่ดำเนินการแก้ไข (ราย)

(9.2) มูลหนี้ที่จะดำเนินการแก้ไขให้ลดลง

(10) แผนที่ 2 ส่งเสริมอาชีพ ปี 2567

(10.1) กิจกรรม เช่น การเพาะเลี้ยงเห็ด การเลี้ยงผึ้ง การปลูกผักสวนครัว

(10.2) จำนวน (ราย)

(10.3) รายได้เฉลี่ยของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ

(11) แผนที่ 3 คลินิกแก้หนี้ปี 2567

(11.1) ผู้ให้คำปรึกษา เช่น ผู้แทนสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้แทน ธ.ก.ส. ผู้จัดการสหกรณ์
เจ้าหน้าที่สินเชื่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกสหกรณ์ที่มีประสบการณ์ด้านการแก้ไขหนี้ของ
ตนเอง เป็นต้น

(11.2) กิจกรรม เช่น ออกแบบเครื่องมือทางการเงิน ให้ความรู้สมาชิกในการบริหารจัดการหนี้
ตนเอง การจัดทำบัญชีครัวเรือน สร้างวินัยทางการเงิน

(11.3) จำนวน (ราย)

แบบรายงานแผนการแก้ไขปัญหานี้ แผนส่งเสริมอาชีพ และแผนการจัดทำคลินิกแก้หนี้ที่ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1, 2.....

ชื่อ สหกรณ์/ กลุ่ม เกษตรกร (1)	ประเภท สหกรณ์ (2)	ปี บัญชี ล่าสุด (3)	ข้อมูลลูกหนี้ค้างชำระยกมา ณ ปีบัญชีล่าสุด												
			จำนวน ลูกหนี้ (ราย) (4)	ต้นเงิน ค้าง ชำระ (บาท) (5)	ดอกเบี้ย ค้าง ชำระ (บาท) (6)	ค่าปรับ ค้าง ชำระ (บาท) (7)	รวมมูล หนี้ค้าง ชำระ (บาท) (8) = (5+6+7)	แผนที่ 1 การแก้ไขปัญหานี้ ปี 2567 มูลหนี้ค้างชำระที่ต้อง ได้รับการแก้ไขให้ลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (9)	แผนที่ 2 ส่งเสริมอาชีพ ปี 2567 (10)			แผนที่ 3 คลินิกแก้หนี้ ปี 2567 (11)			
								สมาชิกที่จะ ดำเนินการ แก้ไข (ราย) (9.1)	มูลหนี้ที่จะ ดำเนินการ แก้ไขให้ ลดลง (บาท) (9.2)	กิจกรรม (10.1)	จำนวน (ราย) (10.2)	รายได้เฉลี่ย ของสมาชิก ก่อนเข้า ร่วม โครงการ (10.3)	ผู้ให้ คำปรึกษา (11.1)	กิจกรรม (11.2)	จำนวน (ราย) (11.3)
รวม															

3) แบบรายงานสรุปผลการจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิก
มีรายได้อย่างยั่งยืน (กปน.3/2567)

ข้อมูลประกอบด้วย

- (1) ลำดับ
- (2) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- (3) ผู้เข้าร่วมอบรม (ราย)
 - (3.1) ทีมปฏิบัติการ/เจ้าหน้าที่สหกรณ์ (ราย)
 - (3.2) สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- (4) หลักสูตรวิชาที่อบรม
 - (4.1) บริหารสินเชื่อสหกรณ์
 - (4.2) แนวทางการแก้ไขหนี้
 - (4.3) สร้างภูมิคุ้มกัน/วินัยทางการเงินแก่สมาชิก
 - (4.4) ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้
 - (4.5) อื่นๆ (ระบุ)
- (5) ปัญหาอุปสรรค
- (6) แนวทางแก้ไข

แบบรายงานสรุปผลการจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1, 2.....

งบประมาณที่ได้รับ.....บาท ผลการเบิกจ่าย.....บาท คงเหลือ.....บาท

ลำดับ (1)	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (2)	ผู้เข้าร่วมอบรม (ราย) (3)		หลักสูตรวิชาที่อบรม (✓) (4)					ปัญหา อุปสรรค (5)	แนวทางแก้ไข (6)
		1. ทีม ปฏิบัติการ/ เจ้าหน้าที่ สหกรณ์ (3.1)	2. สมาชิก สหกรณ์/ กลุ่ม เกษตรกร (3.2)	1. บริหาร สินเชื่อของ สหกรณ์ (4.1)	2. แนว ทางการ แก้ไขหนี้ (4.2)	3. สร้าง ภูมิคุ้มกัน/วินัย ทางการเงินแก่ สมาชิก (4.3)	4. ส่งเสริม อาชีพให้ สมาชิกมี รายได้ (4.4)	5. อื่นๆ (ระบุ) (4.5)		
	รวม	(ราย)	(ราย)							

4) แบบรายงานแผน/ผลการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
(กปน.4/2567)

ข้อมูลประกอบด้วย

- สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ประเภทสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ข้อมูลลูกหนี้ค้างชำระยกมาสำหรับปีบัญชีล่าสุด
- (1) ปีบัญชี
 - (2) จำนวนลูกหนี้สมาชิก (ราย)
 - (3) ต้นเงินค้างชำระ (บาท)
 - (4) ดอกเบี้ยค้างชำระ (บาท)
 - (5) ค่าปรับค้างชำระ (บาท)
 - (6) รวมมูลหนี้ค้างชำระ (บาท)
 - (7) แผนปีที่ 1 (ปี 2567) มูลหนี้ค้างชำระที่ต้องได้รับการแก้ไขให้ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
 - (7.1) จำนวนสมาชิกที่จะดำเนินการแก้ไข (ราย)
 - (7.2) มูลหนี้ที่จะดำเนินการแก้ไข (บาท)
 - (8) ผลการดำเนินงาน จำนวนลูกหนี้ (ราย) และจำนวนมูลหนี้ที่ได้รับการแก้ไข (บาท) ประกอบด้วย
 - (8.1) การเจรจาติดตามเร่งรัดหนี้ (การลด/งดคิดดอกเบี้ยและค่าปรับรวมถึงการพักชำระหนี้) (8.2) การปรับโครงสร้างหนี้
 - (8.3) การติดตามทนายทนายมารับใช้หนี้ (8.4) การตัดหนี้สูญ (8.5) ดำเนินการตามกฎหมาย (8.6) อื่นๆ
 - (8.7) รวมมูลหนี้ค้างชำระที่ได้รับการแก้ไข
 - (9) ผลการดำเนินงานการแก้ไขหนี้ค้างชำระที่ได้รับการแก้ไข (รายเดือน) สะสม
 - (9.1) ยอดยกมาจากเดือนก่อน จำนวนเงินที่ได้รับการชำระหนี้/ที่ได้รับการแก้ไข (บาท)
 - (9.2) ยอดยกไป จำนวนเงินที่ได้รับการชำระหนี้/ที่ได้รับการแก้ไข รวมทั้งสิ้น (บาท)
 - (9.3) คิดเป็นร้อยละ (%)
 - (10) การส่งเสริมอาชีพ
 - (10.1) แผนการส่งเสริมอาชีพ อาชีพ จำนวน (ราย) รายได้เฉลี่ยของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ/ราย (บาท)
 - (10.2) ผลการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ อาชีพและจำนวน (ราย)
 - (10.3) กิจกรรมในการส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย องค์ความรู้การประกอบอาชีพ แหล่งเงินทุน จัดหาปัจจัยการผลิต ช่องทางการตลาด การสร้างวินัยการเงิน/การออม อื่นๆ
 - (11) รายได้/เงินออม ประกอบด้วย (11.1) รายได้/เงินออมก่อนเข้าร่วมโครงการ (บาท) (11.2) รายได้/เงินออมหลังเข้าร่วมโครงการ (บาท) (11.3) รายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น (บาท) (11.4) จำนวนสมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น (ราย) (11.5) จำนวนสมาชิกมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น ร้อยละ (%) (11.6) สมาชิกมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย/ราย (บาท) (11.7) สมาชิกมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ (%)
 - (12) คลินิกแก้หนี้
 - (12.1) แผนคลินิกแก้หนี้ ประกอบด้วย ผู้ให้คำปรึกษา กิจกรรม จำนวน (ราย)
 - (12.2) ผลคลินิกแก้หนี้ ประกอบด้วย ผู้ให้คำปรึกษา กิจกรรม สมาชิกที่เข้ามาปรึกษา (ราย)

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

แบบ กปน. 4/2567

แผน / ผลการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจำกัด

ข้อมูล ณ วันที่ ปี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี)

ลำดับ	สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร	ประเภท	ข้อมูลลูกหนี้ค้างชำระยกมา สำหรับบัญชีล่าสุด วันที่.....						แผนปีที่ 1 (ปี 2567) (7)	
			บัญชี (1)	จำนวนลูกหนี้ (2)	ต้นเงิน ค้างชำระ (3)	ดอกเบี้ย ค้างชำระ (4)	ค่าปรับ ค้างชำระ (5)	รวมมูลหนี้ ค้างชำระ (6) =(3+4+5)	มูลหนี้ค้างชำระที่ต้องได้รับการแก้ไข ให้ลดลงไม่น้อยกว่า..10...%	
									สมาชิก (ราย)	(บาท)
	รวม									

(ต่อ) แผ่นที่ 1

ผลการดำเนินงาน (8) (ข้อมูลเดือนที่รายงาน มี.ย.67 / ก.ย. 2567)													
การเจรจาติดตามเร่งรัดหนี้ (การลด/งดคิดดอกเบี้ยและค่าปรับ รวมถึงการพักชำระหนี้) (8.1)		ปรับโครงสร้างหนี้ (8.2)		การติดตามทวงถามรับใช้หนี้ (8.3)		การตัดหนี้สูญ (8.4)		ดำเนินการ ตามกฎหมาย (8.5)		อื่นๆ (8.6)		รวมมูลหนี้ ค้างชำระที่ได้รับการแก้ไข (8.7) (ผลรวมของ 8.1 - 8.6)	
จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวนมูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)

(ต่อ) แผ่นที่ 2

ผลการดำเนินงานการแก้ไขหนี้ค้างชำระที่ได้รับการแก้ไข (รายเดือน) สะสม (9)			การส่งเสริมอาชีพ (10)											
			แผนการส่งเสริมอาชีพ (10.1)			ผลการดำเนินงานส่งเสริม อาชีพ (10.2)		กิจกรรมในการส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน (10.3)						
ยอดยกมาจากเดือน ก่อน จำนวนเงินที่ ได้รับชำระหนี้/ที่ได้รับ การแก้ไข (9.1) (บาท)	ยอดยกไป จำนวนเงิน ที่ได้รับชำระหนี้/ที่ได้รับ การแก้ไข รวมทั้งสิ้น (9.2) = (8.7+9.1) (บาท)	คิดเป็นร้อยละ (%) (8.3)	อาชีพ	จำนวน (ราย)	รายได้เฉลี่ย ของสมาชิก ก่อนเข้าร่วม โครงการ/ราย (บาท)	อาชีพ	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ การประกอบ อาชีพ	แหล่งเงินทุน	จัดหาปัจจัย การผลิต	ช่องทาง การตลาด	การสร้างวินัย การเงิน/การออม	อื่นๆ	

(ต่อ) แผ่นที่ 3

รายได้/เงินออม (11)							คลินิกแก้หนี้ (12)					
ผลของรายได้/เงินออม							แผนคลินิกแก้หนี้ (12.1)			ผลการดำเนินงาน คลินิกแก้หนี้ (12.2)		
รายได้/เงินออม ก่อนเข้าร่วม โครงการ (บาท) (11.1)	รายได้/เงินออม หลังเข้าร่วม โครงการ (บาท) (11.2)	รายได้/เงินออม เพิ่มขึ้น (บาท) (11.3)	จำนวนสมาชิกที่ มีรายได้/เงินออม เพิ่มขึ้น (ราย) (11.4)	จำนวนสมาชิกมี รายได้/เงินออม เพิ่มขึ้น ร้อยละ (%) (11.5)	สมาชิกมีรายได้/ เงินออมเพิ่มขึ้น เฉลี่ย/ราย (บาท) (11.6)	สมาชิกมีรายได้/ เงินออมเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ (%) (11.7)	ผู้ให้คำปรึกษา	กิจกรรม	จำนวน (ราย)	ผู้ให้คำปรึกษา	กิจกรรม	สมาชิกที่เข้า มาปรึกษา (ราย)

หมายเหตุ***

- (1) ปีบัญชีล่าสุด นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (2) จำนวนลูกหนี้ค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (3) ต้นเงินค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (4) ดอกเบี้ยค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (5) ค่าปรับค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (6) นำยอดเงินต้นค้างชำระ (3) + ดอกเบี้ยค้างชำระ (4) + ค่าปรับค้างชำระ (5) มารวมกัน

- (7) **แผนการดำเนินการ** (7.1) ในช่องจำนวนสมาชิกที่จะดำเนินการแก้ไขให้กรอกข้อมูลตามแผนที่ต้องการแก้ไขของสหกรณ์
 (7.2) ในช่องมูลหนี้ที่จะดำเนินการแก้ไขให้กรอกข้อมูลตามแผนที่ต้องการแก้ไขนี้ของสมาชิกสหกรณ์ให้ลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- (8) กรอกผลการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระที่รายงานผลตามที่สหกรณ์ได้ดำเนินการในข้อมูลเดือนที่รายงาน (ข้อมูล 30 เม.ย. 67 / 30 มิ.ย. 67 / 30 ก.ย. 67)
- (9) **กรอกผลการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระสะสม**
 (9.1) กรอกข้อมูลผลการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระรายเดือนสะสมยกยอดมาจากเดือนก่อน
 (9.2) นำยอดเดือนปัจจุบันที่รายงาน (8.7) บวกด้วยยอดสะสมมา (9.1) เพื่อจะยกยอดสะสมไปในเดือนถัดไป (เป็นยอดตั้งแต่เดือนแรกที่เริ่มเก็บรายงานจนถึงเดือนปัจจุบัน)
 (9.3) นำยอดมูลหนี้ที่ได้รับการแก้ไข คูณ 100 หาดด้วยมูลหนี้ค้างชำระทั้งหมด
- (10) **กรอกข้อมูล การส่งเสริมอาชีพ**
 (10.1) ระบุแผนการส่งเสริมอาชีพ โดยระบุอาชีพ/กิจกรรม จำนวนสมาชิก (ราย) และรายได้เฉลี่ยของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ/ราย (บาท)
 (10.2) ระบุผลการดำเนินงานการส่งเสริมอาชีพ โดยระบุอาชีพ/กิจกรรม และจำนวนสมาชิก (ราย)
 (10.3) ระบุกิจกรรมในการส่งเสริมอาชีพ
- (11) **รายได้/เงินออม กรอกข้อมูล** (11.1) รายได้/เงินออมก่อนเข้าร่วมโครงการ เช่น 75,000 บาท (11.2) รายได้/เงินออมหลังเข้าร่วมโครงการ เช่น 78,000 บาท
 (11.3) รายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น (บาท) เช่น รายได้/เงินออมหลังเข้าร่วมโครงการ 78,000 บาท (11.2) - รายได้/เงินออมก่อนเข้าร่วมโครงการ 75,000 บาท (11.1) = 3,000 บาท
 (11.4) จำนวนสมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น (ราย)
 (11.5) จำนวนสมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น ร้อยละ เช่น จำนวนสมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น 6 ราย (11.4) หาด จำนวนสมาชิกที่มีผลการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ 10 ราย (10.2)

$$\times 100 = \text{จำนวนสมาชิกที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ } 60$$

 (11.6) สมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย/ราย (บาท) เช่น รายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น 3,000 บาท (11.3) หาดด้วย จำนวนสมาชิกที่มีผลการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ 10 ราย (10.2)

$$\text{เช่น } 3,000/10 = 300 \text{ บาท}$$

 (11.7) สมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ (%) เช่น รายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น 3,000 บาท (11.3) หาดด้วย รายได้/เงินออมก่อนเข้าร่วมโครงการ 75,000 บาท (11.1) = เฉลี่ยร้อยละ 4
- (12) **กรอกรายละเอียดข้อมูลคลินิกแก้หนี้**

***** ปีบัญชีล่าสุดของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ต้องเป็นงบการเงิน ณ สิ้นปีบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์รับรองงบแล้ว**

ส่วนที่ 4

องค์ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินและการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร

4.1 การแก้ไขปัญหาหนี้สิน

1) กระบวนการสินเชื่อ (Loan Process)

(1.1) กระบวนการสินเชื่อลักษณะ End to End สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนการหลัก โดยมีหลักสำคัญในกระบวนการ ดังนี้

(1) การพิจารณาสินเชื่อ (Credit Origination) โดยการวิเคราะห์สินเชื่อ (วัตถุประสงค์ของการกู้เงินและความสามารถในการชำระหนี้ ความเป็นไปได้ของโครงการ/กระแสเงินสดของโครงการ (Cash Flow) คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ ประกอบด้วย การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบ การพิสูจน์ตัวตน (การตรวจสอบประวัติลูกค้า/เอกสารสำคัญประกอบการขอสินเชื่อ) การกำหนด Loan Structure และความต้องการใช้วงเงินแต่ละประเภท ระบบงานต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการสินเชื่อที่มีความเชื่อมโยงกัน

(2) การอนุมัติสินเชื่อ (Credit Approval) ประกอบด้วย การแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้ทำรายการและผู้ตรวจสอบรายการ (Maker & Checker) การพิจารณาสินเชื่อคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ ความเป็นไปได้ของโครงการ อำนาจอนุมัติสินเชื่อและการกำหนดข้อยกเว้น (Override Policy) กระบวนการวิเคราะห์สินเชื่อต้องมีหลักเกณฑ์/เครื่องมือ (Credit Rating/Credit Scoring)

(3) พิธีการสินเชื่อ (Credit Operation) ประกอบด้วย การแบ่งแยกหน้าที่ การจัดทำนิติกรรมสัญญาเป็นไปตามเงื่อนไขการอนุมัติสินเชื่อ ระเบียบ / แนวปฏิบัติ / คู่มือในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การจัดเก็บเอกสารและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

(4) เผื่อระวัง / ติดตาม / แก้ไขปัญหา (Credit Monitoring , Collection & Recovery) โดยกระบวนการแก้ไขสินเชื่อที่มีปัญหา (บันทึกข้อมูลการติดตามหนี้ สามารถวิเคราะห์สินเชื่อ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้) ประกอบด้วย ระบบสัญญาณเตือนภัย (Early warning system) การจัดชั้นหนี้และการกันสำรอง การอนุมัติตัดหนี้สูญ การขาย NPL

(1.2) การวิเคราะห์สินเชื่อเบื้องต้น หมายถึง การตรวจสอบ แสวงหา และรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริง ในการขอสินเชื่อ เพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอที่ใช้ในการพิจารณา และหยิบยกประเด็นสำคัญจากข้อมูลเหล่านั้น นำมาวิเคราะห์และนำเสนอให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสามารถใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการขอสินเชื่อนั้น ๆ ได้ถูกต้องและรวดเร็ว

(1.3) ข้อมูลพื้นฐานการวิเคราะห์สินเชื่อ

(1) นโยบายสินเชื่อของผู้ให้กู้ (Credit Policy)
(2) ระเบียบปฏิบัติงานการให้สินเชื่อ
(3) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พรบ.ค้ำประกันและจำนอง/การจำนำตามกฎหมาย/การรับจำนองที่ดินกรณีเจ้าของเดิมถูกฟ้องล้มละลาย การอายัดเงินในบัญชีเงินฝาก ทวงถามหนี้ ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

(4) การวิเคราะห์สินเชื่อตามเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพผู้ขอสินเชื่อ 5Cs

- Character : การวิเคราะห์คุณสมบัติเฉพาะตัวผู้กู้ เช่น อายุ การประกอบอาชีพ ประวัติการชำระหนี้ ฐานะทางสังคม เพื่อพิจารณาความน่าเชื่อถือและความตั้งใจในการชำระหนี้ของผู้กู้
- Capacity : การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ส่วนใหญ่พิจารณาจากฐานะทางการเงิน เช่น รายได้หลัก รายได้อื่น ภาวะหนี้สิน ข้อมูลเครดิต ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ
- Capital : การวิเคราะห์เงินทุนจะประเมินเงินทุนของผู้กู้จากสินทรัพย์ และข้อมูลทางการเงิน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความมั่นคงของผู้กู้
- Collateral : การวิเคราะห์หลักประกันหรือสินทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันการกู้ยืมหรือค้ำประกันเพื่อลดความเสี่ยงในกรณีผู้กู้ผิดเงื่อนไข

1. เงินสดวางไว้เป็นประกัน	-ไม่เป็นที่นิยม -
2. เอกสารสิทธิ์	พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรหรือหุ้นกู้รัฐวิสาหกิจซึ่งรัฐบาลค้ำประกัน หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ หุ้นสามัญ หน่วยลงทุน ใบรับสินค้าของคลังสินค้า ใบประทวน ฯลฯ ซึ่งต้องนำมาเป็นหลักประกัน
3. หลักฐานการรับฝากเงิน	ฝากประจำ หรือออมทรัพย์ โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในเงินฝากเป็นประกัน
4. ทรัพย์สิน	อสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ที่พึงจำนองได้ เครื่องจักร ตามพระราชบัญญัติ จดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ.2514 ซึ่งต้องจำนองเป็นหลักประกัน
5. สิทธิเรียกร้อง	โอนสิทธิเรียกร้องการรับเงินโอนประโยชน์ในกรมธรรม์ประกันภัย ฯลฯ ให้กับผู้ให้กู้
6. สิทธิการเช่า	การนำสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ของวัด ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน ให้ไว้กับผู้ให้กู้
7. บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล	ที่มีหลักฐานและฐานะทางการเงินมั่นคงค้ำประกัน ตามกฎหมาย

- Condition : การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ประเพณี และวัฒนธรรม

(5) วิเคราะห์งบการเงิน

- อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)
- โครงสร้างงบการเงิน (Common-size Analysis)
- แนวโน้ม (Trend Analysis)
- งบกระแสเงินสด (Cash Flow Analysis)

2) การบริหารจัดการหนี้

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหาของลูกค้าหนี้หรือหนี้ที่อาจเกิดปัญหาในอนาคต และหากเกิดปัญหาขึ้น จะกำหนดขั้นตอนการจัดการอย่างไรที่ไม่ให้เกิดเป็นปัญหาหนี้ NPL (Non Profit Loan) หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และเมื่อเกิดเป็นหนี้ NPL หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จะต้องกำหนดมาตรการอย่างไร รวมทั้งหนี้ที่ต้องดำเนินคดีในชั้นสุดท้าย โดยการตรวจเยี่ยมและประเมินศักยภาพลูกหนี้ (Loan Review) รวมทั้งการจัดการหนี้ตามศักยภาพลูกหนี้ (Loan Management)

(2.1) การตรวจเยี่ยมและประเมินศักยภาพลูกหนี้ (Loan Review)

เพื่อสอบทาน ติดตามลูกหนี้ภายหลังการให้กู้ โดยใช้แบบตรวจเยี่ยมประเมินศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก (Loan Review)

(2.2) การจัดแบ่งกลุ่มลูกหนี้ตามศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ และการจัดการหนี้ตามศักยภาพลูกหนี้ (Loan Management)

ดำเนินการโดยจัดเก็บข้อมูลลูกหนี้รายบุคคลของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อวิเคราะห์สถานภาพลูกหนี้ตามอายุหนี้ เช่น เป็นหนี้ค้างชำระ/ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด 1-2 ปี, 2-5 ปี, 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แบ่งกลุ่มปัญหาตามสถานะหนี้และจัดแบ่งตามความหนักเบาของปัญหา ดังนี้

กลุ่มที่	เกณฑ์การพิจารณา
กลุ่มที่ 1 สมาชิกมีศักยภาพสูงและความสามารถในการประกอบอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีศักยภาพสูงและยังสามารถประกอบอาชีพได้ปกติ 2. เป็นหนี้ปกติทุกสัญญา 3. มีกระแสเงินสดเพียงพอในการชำระหนี้เดิมได้ครบถ้วน
กลุ่มที่ 2 สมาชิกมีศักยภาพปานกลางและยังประกอบอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีศักยภาพปานกลางและยังสามารถประกอบอาชีพได้ปกติ 2. มีปัญหาการชำระหนี้ติดลบ (ผิมนัดชำระหนี้บ้าง) 3. มีกระแสเงินสดเพียงพอสำหรับการชำระหนี้ตามกำหนดชำระหนี้ได้บางส่วน (เงินได้เหลือน้อย)
กลุ่มที่ 3 สมาชิกมีศักยภาพต่ำ ยังประกอบอาชีพ และมีช่องทางฟื้นฟูอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีศักยภาพต่ำ ยังประกอบอาชีพ 2. มีภาระหนี้หนัก เป็นหนี้ NPL ทุกสัญญา / หนี้ปรับโครงสร้างหนี้ 3. มีกระแสเงินสดไม่เพียงพอสำหรับการชำระหนี้ แต่ยังมีโอกาสฟื้นฟูอาชีพ
กลุ่มที่ 4 สมาชิกที่ขาดความสามารถในการชำระหนี้ มีช่องทางฟื้นฟูอาชีพ หรือมีทายาท	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเหตุติดปกติ 2. มีศักยภาพต่ำมาก และมีหนี้อันเป็นภาระหนัก ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (ผิมนัดชำระหนี้สะสมสม่ำเสมอ มีหนี้สินล้นพ้นตัวถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ถึงแก่กรรมหรือเงินได้ติดลบ) 3. เป็นหนี้ NPL ทุกสัญญา 4. กระแสเงินสดไม่เพียงพอสำหรับการชำระหนี้
กลุ่มที่ 5 จำหน่ายหนี้สูญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเหตุติดปกติ ได้แก่ เสียชีวิต หรือทุพพลภาพสิ้นเชิง หรือป่วยติดเตียง หรือวิตกจริต/จิตฟั่นเฟือน หรือบุคคลสาบสูญ 2. เข้าลักษณะสามารถจำหน่ายหนี้สูญได้ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

หรือวิเคราะห์ศักยภาพลูกหนี้เป็นรายคนตามแนวทางของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้แบ่งชั้นลูกหนี้ออกเป็น 14 ชั้น ดังนี้

ชั้นลูกหนี้	เกณฑ์การพิจารณา
1. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงานและผู้สูงวัย ▪ มีทรัพย์สินจำนอง ▪ ไม่มีภาระดอกเบี้ยค้าง
2. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงานและผู้สูงวัย ▪ ไม่มีทรัพย์สินจำนอง ▪ ไม่มีภาระดอกเบี้ยค้าง
3. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงานและผู้สูงวัย ▪ มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างไม่เกิน 2 ปี
4. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงานและผู้สูงวัย ▪ ไม่มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างไม่เกิน 2 ปี
5. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงานและผู้สูงวัย ▪ มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างมากกว่า 2 ปีขึ้นไป
6. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงานและผู้สูงวัย ▪ ไม่มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างมากกว่า 2 ปีขึ้นไป
7. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงาน ▪ มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างไม่เกิน 2 ปี
8. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยผู้สูงวัย ▪ มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างไม่เกิน 2 ปี
9. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงาน ▪ ไม่มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างไม่เกิน 2 ปี
10. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยผู้สูงวัย ▪ ไม่มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างไม่เกิน 2 ปี
11. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงาน ▪ มีทรัพย์สินจำนอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยค้างมากกว่า 2 ปีขึ้นไป

ชั้นลูกหนี้	เกณฑ์การพิจารณา
12. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ▪ มีทรัพย์สินจํานอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยคงค้างมากกว่า 2 ปีขึ้นไป
13. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยทำงาน ▪ ไม่มีทรัพย์สินจํานอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยคงค้างมากกว่า 2 ปีขึ้นไป
14. ลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ▪ ไม่มีทรัพย์สินจํานอง ▪ มีภาระดอกเบี้ยคงค้างมากกว่า 2 ปีขึ้นไป

(2.3) สัญญาณของหนี้ที่เป็นปัญหา (Warning Sign)

โดยปกติก่อนที่หนี้ของลูกหนี้รายหนึ่งรายใดจะกลายเป็นหนี้ที่มีปัญหา จะมีลางบอกเหตุหรือมีอาการที่บ่งบอก หรือแสดงอาการออกมาว่าลูกหนี้รายนั้นเริ่มมีปัญหาแล้ว สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรหรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องสนใจติดตามข้อมูล ข่าวสาร หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้อย่างใกล้ชิด สม่่าเสมอและมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและทันการณ์

- (1) มีข้อมูลหรือข่าวสารเกี่ยวกับลูกหนี้ในทางลบ (มีหมายศาล มีหนี้มากขึ้น)
- (2) ลูกหนี้ไม่สนใจหรือไม่พอใจที่จะให้ข้อมูล
- (3) ลูกหนี้พยายามหลบเลี่ยงในการติดต่อหรือพบปะ
- (4) การชำระหนี้เริ่มไม่สม่าเสมอหรือไม่ครบจํานวน
- (5) ขาดการผ่อนงวดชำระหนี้บ่อยขึ้น
- (6) การใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์มีความล่าช้า
- (7) การใช้เงินกู้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (8) มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

ปัจจัยของหนี้ที่เป็นปัญหา

เมื่อตรวจสอบข้อมูล หรือพบสัญญาณบ่งบอกถึงลูกหนี้ เริ่มมีปัญหา ให้รีบดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์ถึงปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้มีปัญหาการชำระหนี้หรืออาจมีปัญหาการชำระหนี้ในอนาคต

- (1) ปัจจัยจากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
 - (1.1) กำหนดหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อที่ขาดหลักบริหารความเสี่ยง
 - (1.2) บริหารโดยไม่คำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล
 - (1.3) กระบวนการให้สินเชื่อไม่มีประสิทธิภาพ กรรมการและฝ่ายจัดการขาดประสบการณ์ในการพิจารณาสินเชื่อ
 - (1.4) ให้เงินกู้โดยคำนึงถึงสิทธิในการกู้มากกว่าความจำเป็น ไม่พิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
 - (1.5) แสวงหาและการเอื้อประโยชน์ระหว่างกรรมการกับสมาชิก
 - (1.6) ทุจริต ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
 - (1.7) ขาดระบบควบคุมภายในที่ดี
 - (1.8) ไม่ติดตามและตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างใกล้ชิดและสม่าเสมอ

- (1.9) ไม่มีฐานข้อมูลสมาชิกที่เป็นปัจจุบัน
- (2) ปัจจัยจากสมาชิกผู้กู้
- (2.1) ขาดวินัยทางการเงิน นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
- (2.2) สร้างภาระหนี้สินเกินตัว มีหนี้หลายทาง
- (2.3) รับภาระหนี้บุคคลอื่นในฐานะผู้ค้ำประกัน
- (2.4) รับภาระครอบครัวมากเกินไป
- (2.5) ไม่มีรายได้ เนื่องจากประสบปัญหาการประกอบอาชีพ/ภัยธรรมชาติ
- (2.6) ใช้จ่ายเกินรายได้ สูญสุมาย ไม่ประหยัด ติดอบายมุข
- (2.7) เหนียวหนี้
- (3) ปัจจัยภายนอก
- (3.1) สาเหตุด้านเศรษฐกิจ ภาวะเงินเฟ้อ ภาวะค่าครองชีพสูง รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เศรษฐกิจตกต่ำ ถูกเลิกจ้าง
- (3.2) สาเหตุด้านการเมือง สถานการณ์การเมืองที่มีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ หรือรัฐบาล ไม่มีความสามารถ ความขัดแย้งและความไม่สงบของบ้านเมือง
- (3.3) ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ นโยบายหรือมาตรการของรัฐที่ใช้ในการแก้ปัญหาไม่ตรงจุด นโยบายดีแต่มาตรการไม่มีประสิทธิภาพ
- (3.4) ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ มีผลต่อความเป็นธรรมทางสังคม ทำให้เกิดอาชญากรรม ประชาชนไม่มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอุบัติเหตุบ่อยๆ เกิดความเสียหายและสูญเสีย รวมถึงวัฒนธรรมที่ไร้สำนึกโดยเฉพาะการใช้ชีวิต และขาดวินัยในทุกๆ ด้าน

(2.4) มาตรการแก้ไขหนี้ที่เป็นปัญหา

ให้วิเคราะห์หลักประกันหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ว่า หลักประกันค้ำหนี้หรือไม่ค้ำหนี้ ซึ่งในการกำหนดมาตรการแก้ปัญหานี้จะต้องใช้หลักทรัพย์สินเป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์หรือแนวทางการแก้ไข เพื่อกำหนดแนวทางการประนอมหนี้ ดังนี้

(1) การผ่อนผันชำระหนี้

การผ่อนผันชำระหนี้ คือ การที่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทำข้อตกลงประนอมหนี้กัน เมื่อลูกหนี้เริ่มมีปัญหาในการชำระหนี้ แต่ยังมีอาการไม่มากนัก พอจะมีหนทางแก้ไข จึงมีการเจรจาและปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขหนี้ที่เป็นปัญหา โดยดำเนินการตามสัญญาเดิมที่มีอยู่ ด้วยแนวทางพักชำระหนี้และ/หรือการปรับงวดชำระหนี้ ซึ่งจะเป็นการแก้ไขหนี้ช่วงระยะเวลาหนึ่งทั้งระยะสั้นหรือระยะปานกลาง โดยมีแนวทาง ดังนี้

ก. ลดเงินต้น อาจลดยอดเงินต้นลงในช่วงแรกแล้วค่อยเพิ่มขึ้นภายหลัง

ข. ลดอัตราดอกเบี้ย อาจลดอัตราดอกเบี้ยลงในช่วงแรกแล้วค่อยเพิ่มขึ้นภายหลัง วิธีนี้อาจทำให้รายได้ลดลงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรืออาจค้างส่วนต่างไว้ แล้วไปผ่อนชำระภายหลัง

ค. พักเงินต้น ไม่พักดอกเบี้ย ซึ่งเป็นการยกเว้นเงินต้นไว้ก่อนในระยะแรก แล้วค่อยผ่อนงวดภายหลัง วิธีนี้จะเป็นการเก็บดอกเบี้ยเต็ม แต่เงินต้นลดลงช้า

ง. พักดอกเบี้ย ไม่พักเงินต้น แต่เพิ่มงวดเงินต้นให้สูงขึ้น วิธีนี้จะทำให้เงินต้นลดลงเร็ว และทำให้ภาระดอกเบี้ยจะลดลงด้วย ส่วนดอกเบี้ยที่พักค้างอยู่ให้ผ่อนชำระในภายหลัง

จ. พักเงินต้นและดอกเบี้ย วิธีนี้จะใช้ก็ต่อเมื่อลูกหนี้มีหลักทรัพย์สินที่ดีเป็นประกัน แล้วค่อยผ่อนชำระระยะยาวในภายหลัง เมื่อมีเงินได้เพิ่มขึ้น

(2) การปรับโครงสร้างหนี้

การปรับโครงสร้างหนี้ คือ การขยายระยะเวลาในการชำระหนี้ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าหนี้รายใหม่ หรือเจ้าหนี้รายเดิมก็ได้ แต่หนี้ของลูกหนี้ไม่หมดไป เพียงแต่ยืดระยะเวลาในการผ่อนนานขึ้น ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญในการปรับโครงสร้างหนี้ คือ เป็นหนี้ที่มีหลักทรัพย์เป็นประกันหรือไม่หรือไม่มีหลักทรัพย์เป็นประกัน และมีมูลค่าคุ้มกับหนี้ที่เหลือหรือไม่ มีวิธีดังนี้

ก. ปรับโครงสร้างจากระยะสั้นเป็นระยะยาว เป็นการปรับระยะเวลาผ่อนชำระให้ยาวขึ้น และปรับงวดชำระหนี้ให้มีวงเงินน้อยลง เพื่อแก้ปัญหาความสามารถในการชำระหนี้ สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ การกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมทั้งความสามารถชำระหนี้ของลูกหนี้และเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ แต่ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในอนาคตมากเกินไป เพราะจะเป็นการแก้ไขหนี้เสีย NPL ในปัจจุบัน แต่ไปสร้างหนี้เสีย NPL ในอนาคต

ข. การปรับโครงสร้างการผ่อนงวดชำระหนี้ เป็นการคำนวณวิธีการผ่อนงวดชำระหนี้หรือการคำนวณอัตราดอกเบี้ยผ่อนชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ เช่น Declining Rate, Effective Rate และ Increasing Rate

ค. การรวบหนี้และให้เงินกู้เพิ่มขึ้น เป็นการรวบรวมยอดหนี้ทั้งหมด แล้วพิจารณาปรับโครงสร้างเป็นสัญญาออกเงินกู้ใหม่ โดยอาจให้เงินกู้เพิ่มขึ้นเพื่อชำระหนี้ที่มีภาระดอกเบี้ยสูงและลดภาระการชำระงวดลง

ง. การแปลงหนี้เป็นทุน เป็นวิธีหนึ่งของบริษัทมหาชน ที่ให้มีการออกหุ้นเพิ่มทุนใหม่แล้ว ให้เจ้าหนี้แปลงหนี้ที่มีอยู่เป็นทุน โดยมีกฎกระทรวงของกระทรวงพาณิชย์กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้แต่วิธีนี้ไม่สามารถใช้ได้ในกิจการสหกรณ์

(3) การดำเนินคดีตามกฎหมาย

ในการผ่อนผันการชำระหนี้หรือการปรับโครงสร้างหนี้ เกิดจากความร่วมมือของลูกหนี้และเจ้าหนี้ และที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้ให้สำเร็จต้องได้รับความร่วมมือจากลูกหนี้ โดยลูกหนี้ต้องมีความตั้งใจในการแก้ไขให้ลุล่วงด้วย หากไม่สามารถแก้ไขหนี้ให้สำเร็จได้ การดำเนินการในขั้นตอนสุดท้าย คือการดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป ในการดำเนินคดีตามกฎหมาย คือการฟ้องทางแพ่งให้ชำระหนี้และการบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์มาชำระหนี้ โดยกิจการสหกรณ์จะใช้เป็นวิธีสุดท้าย เนื่องจากกระบวนการทางกฎหมายมีขั้นตอนเป็นจำนวนมาก ที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามวิธีที่กฎหมายกำหนด

ตัวอย่างสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้ค้างชำระ

สภาพปัญหาสมาชิก	แนวทางแก้ไข
ประกอบอาชีพได้ตามปกติ แต่ไม่มาชำระหนี้เหนียวหนี้	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ส่งเจ้าหน้าที่สินเชื่อหรือกรรมการออกไปเยี่ยมเยียนสมาชิกติดตามเร่งรัดหนี้ ▪ จัดทำโครงการพิเศษ เช่น ลดค่าปรับ หรือลดดอกเบี้ยเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกมาชำระหนี้ ▪ ฟ้องร้องดำเนินคดี
ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ส่งเจ้าหน้าที่สินเชื่อหรือกรรมการออกไปเยี่ยมเยียนสมาชิกติดตามเร่งรัดหนี้ ▪ เรียกเงินกู้คืน
ประกอบอาชีพปกติ แต่มีเหตุจำเป็นหรือประสบภัยพิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ขยายระยะเวลาชำระหนี้ ▪ ปรับโครงสร้างหนี้ แบ่งชำระหนี้เป็นงวด ๆ ▪ ลดดอกเบี้ย

สภาพปัญหาสมาชิก	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ พักชำระหนี้ งดคิดดอกเบี้ย และงดคิดค่าปรับ ▪ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพตามความเหมาะสม ▪ สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ
ชราภาพ/พิการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ แจ้งให้ทายาทมารับสภาพหนี้ หรือชำระหนี้แทน ▪ เร่งรัดติดตามหนี้จากผู้ค้ำประกัน ▪ งดคิดดอกเบี้ยและค่าปรับ
เสียชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ▪ แจ้งทายาทมารับสภาพหนี้ หรือชำระหนี้แทน ▪ เร่งรัดติดตามหนี้จากผู้ค้ำประกัน ▪ งดคิดดอกเบี้ยและค่าปรับ ▪ ยกหนี้ให้กับสมาชิก (พิจารณาเป็นราย ๆ)
ไม่อยู่ในพื้นที่/หายสาบสูญ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ติดตามจากผู้ค้ำประกัน ▪ งดคิดดอกเบี้ยและค่าปรับ ▪ ให้วงเงินกู้สำหรับผู้ค้ำประกันเพื่อกู้ชำระหนี้
ไปทำงานต่างถิ่นกลับมาบางครั้ง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออกมาเยี่ยมเยียนสมาชิกบ่อย ๆ ▪ ให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ติดตาม ทวงถามหนี้ ▪ ติดตามจากผู้ค้ำประกัน
ย้ายออกนอกแดน	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ติดตามจากผู้ค้ำประกัน ▪ ให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ติดตาม ▪ ให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อออกไปติดตามอย่างต่อเนื่อง

3) แนวทางแก้หนี้และการใช้เครื่องมือทางการเงินที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของครัวเรือนเกษตรกรไทย (สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์)

หากจะช่วยให้ครัวเรือนเกษตรกรไทยหลุดพ้นจากกับดักหนี้ และสามารถใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ **ต้องแก้ให้ครบวงจร** ทั้งปัญหาระบบการเงินฐานราก ปัญหาหนี้ ปัญหาเศรษฐกิจการเงินครัวเรือน และที่สำคัญคือปัญหานโยบายภาครัฐเอง โดยนโยบาย 6 ด้าน ได้แก่

(1) การแก้ปัญหาระบบการเงินฐานรากให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น ต้องให้ความสำคัญกับ

การสร้างข้อมูลเกษตรกรที่ครอบคลุมทั้งด้านสินเชื่อแหล่งสำคัญต่าง ๆ พฤติกรรมทางการเงิน และศักยภาพที่แท้จริงของครัวเรือน ตลอดถึงการสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลของสถาบันการเงินในการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงิน การปล่อยสินเชื่อ และการแก้หนี้ที่เหมาะสม และการส่งเสริม การแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างกันของสถาบันการเงินเกษตรกรต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนของไทยก็ได้มีการเก็บข้อมูลรายแปลง รายครัวเรือน และรายเกษตรกรไว้อย่างเป็นระบบและครอบคลุมในหลากหลายมิติอยู่แล้ว หากสามารถนำฐานข้อมูลเหล่านี้มาบูรณาการและเชื่อมโยงกันก็จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี นอกจากนี้ยังพบว่าหลายเทคโนโลยีมีศักยภาพในการช่วยเก็บและสร้างข้อมูลเพื่อสะท้อนศักยภาพและความเสี่ยงของครัวเรือนเกษตรกรได้ เช่น ภาพถ่ายดาวเทียม หรือเทคโนโลยีดิจิทัลอื่น ๆ

การออกแบบเครื่องมือทางการเงินที่ตอบโจทย์การพัฒนาของครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ โดยเอาความเข้าใจปัญหาของครัวเรือนเป็นที่ตั้ง โดยปรับเปลี่ยนจากเครื่องมือทางการเงินแบบ one size fit all มาเป็นเครื่องมือที่ตอบโจทย์ครัวเรือนเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น สำหรับครัวเรือนกลุ่มที่มีรายได้ไม่เคยพอจ่าย

ในทุกเดือน เครื่องมือทางการเงินที่เหมาะสมอาจไม่ใช่สินเชื่อ แต่อาจเป็นเครื่องมือที่จูงใจและสร้างวินัยในการออม และระบบประกันภัยพิชผลและรายได้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกัน สำหรับครัวเรือน กลุ่มที่มีศักยภาพแต่มีปัญหาระบบคล่อง เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญอาจเป็นสินเชื่อที่ตอบโจทย์ อยู่ในวิสัยที่ชำระคืนได้ และอาจเป็นสินเชื่อที่สร้างเงื่อนไขให้เกษตรกรปรับตัวเพื่อเพิ่มศักยภาพ นอกจากนี้เครื่องมือในการออมและการประกันภัยพิชผลและรายได้ก็ยังมีจำนวนมาก และสำหรับครัวเรือนกลุ่มที่รายได้พอจ่ายในทุกเดือน สินเชื่อที่สามารถช่วยให้ครัวเรือนสามารถลงทุนเพื่อต่อยอดศักยภาพ ที่อยู่ในวิสัยที่ชำระคืนได้ อาจเป็นเครื่องมือ ที่สำคัญไม่แพ้กับระบบประกันภัยพิชผลและรายได้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและเครื่องมือที่สร้างวินัยในการออมเพื่อสะสมความมั่งคั่ง เป็นต้น

การเพิ่มบทบาทสถาบันการเงินชุมชน และ interlinkage ต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการปิดช่องว่าง การใช้จ่ายเงินอย่างทั่วถึงและยั่งยืน โดยสถาบันเหล่านี้มักมีความใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์กับเกษตรกรมากพอ ทำให้มีต้นทุนต่ำในการ screening และ monitoring ตลอดถึงอาจมีกลไกในการ enforce การชำระหนี้ การสร้างความตระหนักรู้ และการสร้างวินัยทางการเงินให้กับเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่าสถาบันการเงินในระบบ ดังนั้นสถาบันการเงินในระบบอาจต้องหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนเหล่านี้ให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นตัวกลางในการปล่อยสินเชื่อที่ enforce การชำระหนี้ได้ยาก เช่น สินเชื่อ อุปโภคบริโภคที่ไม่มีหลักประกัน และ/หรือเป็นตัวกลางในการสร้างวินัยในการออม และการสร้างระบบประกันรายได้พื้นฐานของชุมชน เป็นต้น แต่ทั้งนี้ ก็จะต้องคำนึงถึงคุณภาพและศักยภาพของสถาบันการเงินชุมชนที่มีความแตกต่างกันมากด้วย

(2) การแก้หนี้เดิมเพื่อให้ครัวเรือนสามารถปลดหนี้ได้ในที่สุด นอกจากจะต้องทำแบบเชิงรุก และมุ่งเป้ามากขึ้นแล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับ

การปรับโครงสร้างหนี้ที่เหมาะสมกับศักยภาพและเป็นธรรม โดยให้ความสำคัญกับการเก็บ และใช้ข้อมูลที่สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของครัวเรือนในการออกแบบแผนการชำระหนี้ที่ตรงตามความสามารถในการชำระและโครงสร้างของรายรับของครัวเรือนนั้น ๆ เพื่อให้ครัวเรือนสามารถชำระและปลดหนี้ได้จริงในระยะยาว และควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจที่ถูกต้องให้กับเจ้าหนี้และพนักงานสินเชื่อในการช่วยปรับโครงสร้างหนี้ให้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนได้ในวงกว้าง

การใช้หลักเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมมากระตุ้นให้ครัวเรือนหันมาชำระหนี้คืน โดยต้องให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลสินเชื่อที่เหมาะสม เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์หนี้ของครัวเรือน การใช้หลักการการคดุน หรือ nudge ในการจูงใจ และสร้างวินัยในการชำระหนี้ ทั้งนี้แนวทางอาจแตกต่างกันไปตามลูกหนี้แต่ละประเภท

การขยายผล “หมอนี่เกษตรกรชุมชน” ซึ่งจะเป็นตัวกลางที่มาช่วยเกษตรกรประสานงาน และแก้หนี้ร่วมกับสถาบันการเงินต่าง ๆ

(3) การเติมหนี้ใหม่อย่างทั่วถึง ตอบโจทย์และยั่งยืนขึ้น โดยต้องให้ความสำคัญกับ

การใช้ข้อมูลเพื่อช่วยให้การปล่อยสินเชื่อตรงศักยภาพและความเสี่ยงของครัวเรือนมากขึ้น โดยอาจปล่อยมากขึ้นในกลุ่มที่เสี่ยงน้อยและมีศักยภาพสูง และปล่อยน้อยลงในกลุ่มเสี่ยงสูงและศักยภาพต่ำ และปล่อยในวิสัยที่ครัวเรือนยังสามารถชำระคืนได้

การทำประกันสินเชื่อที่คุ้มครองภาระหนี้ของเกษตรกรจากความไม่แน่นอนหลัก ๆ ของรายได้ เช่น ภัยพิบัติ หรือราคาตกต่ำ โดยสถาบันการเงินอาจทำประกันสินเชื่อทั้งพอร์ต และส่งต่อบางส่วนของเบี้ยประกันให้กับครัวเรือนเกษตรกรในรูปแบบของดอกเบี้ยที่สูงขึ้น (ซึ่งต้นทุนของการทำประกันสินเชื่อทั้งพอร์ตอาจไม่สูงมากนัก เนื่องจากมีการถ่วงเฉลี่ยความเสี่ยงของครัวเรือนกันไปในวงกว้างไปแล้ว) และเมื่อ

ครัวเรือนเกิดปัญหารายได้ตกต่ำ ประกันภัยจะชำระหนี้บางส่วนตรงให้กับสถาบันการเงินแทนเกษตรกร ตามที่ตกลงตามสัญญา ทำให้ครัวเรือนไม่ต้องพึ่งพิงมาตรการพักหนี้ของภาครัฐ และไม่ต้องสะสมหนี้ จากความไม่แน่นอนของรายได้ โดยในหลายประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียและแอฟริกา ก็ได้นำประกันสินเชื่อ มาใช้กับเกษตรกรกันในวงกว้าง

การทบทวนรูปแบบของสินเชื่อที่ใช้การค้ำประกันกลุ่มให้ยั่งยืนขึ้น โดยพยายามถอดบทเรียนจากกลไกการ enforce การชำระหนี้จากสถาบันการเงินชุมชน หรือปรับเปลี่ยนไปใช้สถาบันการเงิน เป็นตัวกลาง ในการ enforce การชำระหนี้แทน โดยทั้งนี้ก็จะต้องมีการศึกษาทดลองให้เห็นผลเป็นที่ประจักษ์ ก่อนจะนำไปขยายผลในวงกว้าง

(4) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจให้ครัวเรือนเกษตรกร ต้องทำควบคู่ไปกับการแก้หนี้ เพื่อช่วยให้ครัวเรือนบางกลุ่มสามารถมีรายได้พอที่จะชำระและปลดหนี้เก่าได้ และที่สำคัญคือเพื่อช่วยให้ทุกกลุ่มมี รายได้สูงขึ้น และภูมิคุ้มกันที่ดีขึ้นจนไม่ต้องพึ่งพิงสินเชื่อมากเกินไป และไม่ต้องกลับไปเกินศักยภาพอีก โดย แนวทาง สำคัญในการเพิ่มศักยภาพของครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ การส่งเสริมการเพิ่มผลิตภาพ การเพิ่ม การเข้าถึงตลาด และมูลค่าของผลผลิต การลดความเสี่ยง การพัฒนาบุคลากรในครัวเรือน และการให้ ความสำคัญกับการมีแหล่งรายได้เสริมนอกภาคเกษตร ทั้งนี้ กลไกการพัฒนาอาจแตกต่างกันไปในครัวเรือน กลุ่มต่าง ๆ เนื่องจากโอกาสและความท้าทายของครัวเรือนมีความแตกต่างและหลากหลายมาก

(5) การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและความรู้ความเท่าทันทางการเงิน มีความจำเป็นมากโดยเฉพาะ อย่างยิ่งเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากความเสี่ยงที่สูง โดยการพัฒนาาระบบประกันภัยพืชผลและราคาที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อสร้างความเท่าทันทางการเงิน โดยต้องให้ความสำคัญทั้งกับการเสริมสร้างความรู้ในการใช้ เครื่องมือทางการเงินในการบริหารจัดการเงินและการบริหารจัดการหนี้ ตลอดจนการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ พฤติกรรมในการกระตุ้นให้ครัวเรือนออมและมีวินัยทางการเงิน เพื่อครัวเรือนจะได้ไม่กลับไปพึ่งพิงสินเชื่อ มากเกินไปอีก

(6) การปรับเปลี่ยนนโยบายช่วยเหลือของรัฐเพื่อสร้างแรงจูงใจที่ถูกต้อง ซึ่งมีความสำคัญที่สุดก็ว่าได้ในการแก้ปัญหาหนี้สินเกษตรกรให้ยั่งยืนได้จริง โดยอาจจะต้องปรับเปลี่ยนจากนโยบายเดิม ๆ ที่เน้นการ ช่วยเหลือระยะสั้นและอาจสร้างแรงจูงใจที่บิดเบี้ยว ไปเป็นนโยบายที่เน้นช่วยให้ครัวเรือนสามารถชำระและ ปลดหนี้ได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน เช่น การจำกัดมาตรการพักหนี้ไว้สำหรับช่วยเหลือในยามที่มีความจำเป็นใน ระยะสั้น และจำกัดการช่วยเหลือแค่บางกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือเท่านั้น เป็นต้น

4.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิต

1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรสามารถฟื้นฟูอาชีพเดิมหรือประกอบอาชีพเสริม หรือเปลี่ยนอาชีพใหม่สนับสนุนเพื่อให้สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิต สามารถชำระหนี้ได้ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการฟื้นฟูการประกอบอาชีพและการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน อย่างครบวงจร ด้วยการส่งเสริมอาชีพ การปรับเปลี่ยนและเพิ่มผลผลิตการผลิต สนับสนุนการแปรรูปและอุตสาหกรรม การเกษตร ส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนและสร้างพลังในการจำหน่ายสินค้า การสร้างวินัยทางการเงินและการออมเงิน การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินและการประกอบอาชีพ เช่น เงินฝากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร การทำประกันภัยทางการเกษตร การสนับสนุนเงินทุนผ่านผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายและตรงกับความต้องการและสร้างเครื่องมือในการบริหารจัดการคุณภาพหนี้ที่สามารถดูแลสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพ มีรายได้และมีสภาพคล่องในการลงทุนประกอบกิจการและการดำเนินชีวิตประจำวัน

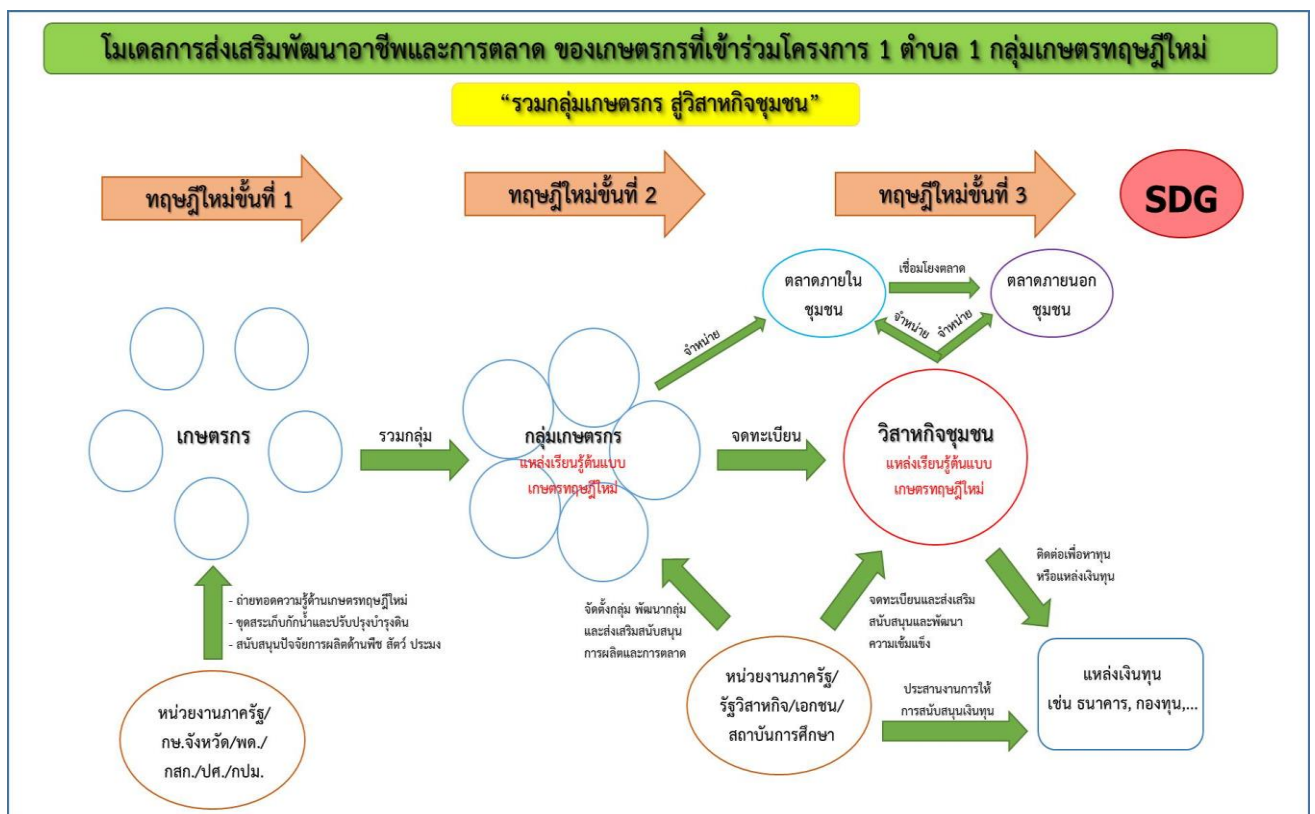
การยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรและชุมชนสู่ความยั่งยืน โดยเน้นการพัฒนา**ระบบเศรษฐกิจฐานรากภายใต้ BCG Model** ได้แก่ การสนับสนุนเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย การเพิ่มมูลค่าสินค้าจากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Zero Waste) และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนคนรุ่นใหม่ (New Gen) ทายาทเกษตรกร และ Smart Farmer เข้าทดแทนเกษตรกรที่มีอายุมากขึ้น การยกระดับและต่อยอด SMEs วิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์การเกษตร การเชื่อมโยงธุรกิจเกษตรทั้งการเป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตร การจับคู่ธุรกิจการลงทุน (Venture Capital) กับบริษัทที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จะมาช่วยสนับสนุนและต่อยอดธุรกิจการเกษตร หรือเป็นหัวขบวนที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาและสร้างเกษตรมูลค่าสูง การร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการเติมองค์ความรู้ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสนับสนุนช่องทางจำหน่ายให้กับเกษตรกรทั้งออฟไลน์และออนไลน์

4.3 แนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้มีอาชีพ มีรายได้ที่เพียงพอ มั่นคง และสามารถรวมกลุ่มกันเพื่อการการผลิตและการตลาดได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านเกษตรทฤษฎีใหม่สำหรับการขยายผลต่อไป

ปี 2565 - 2569 ดำเนินการขยายผลกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ให้เป็นกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 788 ตำบล รวม 5 ปี ในพื้นที่ดำเนินการ 3,940 ตำบล หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมประมง

โมเดลการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

ภาพที่ 3 แนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2565

แนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และการตลาด

การพัฒนาอาชีพ เป็นการพัฒนาทักษะอาชีพในด้านต่างๆ ของเกษตรกร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด ซึ่งการพัฒนากลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ ความสามารถ ทักษะของกลุ่มเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร โดยจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล แผนการผลิตรายกลุ่ม ประกอบการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่ม เพื่อลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ขยายโอกาสทางการแข่งขันสามารถพัฒนาเกิดเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกัน ตลอดจน

การพัฒนาด้านการผลิต สามารถทำการผลิตพอเพียงต่อการบริโภค มีผลผลิตที่ได้คุณภาพและปริมาณตรงตามความต้องการของตลาด มีการดำเนินการด้านการตลาดมารองรับ โดยในระยะเริ่มต้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเตรียมความพร้อมด้านการตลาด เพื่อเตรียมสนับสนุนการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ ระยะต่อไปจะเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดที่สอดคล้องกับปริมาณการผลิต ชนิดผลผลิต คุณภาพผลผลิต การแปรรูปสินค้าการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ตลาด การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อยกระดับธุรกิจชุมชนให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลักดันไปสู่การรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง และพัฒนาให้เกิดแหล่งเรียนรู้เกษตรกรต้นแบบระดับชุมชน เพื่อเป็นกลไกการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรในชุมชน ทั้งนี้ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ โดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่เป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คัดเลือกเกษตรกร

วิธีการดำเนินงาน

1. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก ประสานข้อมูลจากคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ พิจารณาสารวจ คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อรวมกลุ่มเกษตรกรให้เป็นกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบอย่างน้อยจังหวัดละ 1 ตำบล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

- 1) เป็นเกษตรกรที่ได้รับการขุดสระจากกรมพัฒนาที่ดินเรียบร้อยแล้ว
- 2) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าหรือผลผลิตทางการเกษตรในลักษณะเดียวกัน
- 3) มีแนวคิดที่สอดคล้องเพื่อเชื่อมโยงในการเรียนรู้และพัฒนาร่วมกัน
- 4) มีความพร้อมและศักยภาพในการพัฒนาไปสู่ “กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ”

2. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัดรวบรวม ผลการคัดเลือกเกษตรกรที่จะรวมกลุ่มเป็นกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ ส่งให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักที่รับผิดชอบจังหวัดในแต่ละภาค เพื่อสรุปผลรายงานต่อคณะอนุกรรมการภายใต้โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ด้านการพัฒนาอาชีพและการตลาดทราบ

ขั้นตอนที่ 2 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ จัดทำแผนพัฒนา และเพิ่มศักยภาพกลุ่ม

1. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ ให้ความรู้ และดำเนินการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ ซึ่งประกอบด้วย 1) ประธาน 2) รองประธาน 3) เลขานุการ 4) เภรัญญิก 5) ประชาสัมพันธ์ และตำแหน่งอื่นๆ ตามข้อตกลงของกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่กำหนดวัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่ม วางแผน ประสานงานดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การจัดการที่เกี่ยวข้อง และติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนอย่างอิสระตามความเหมาะสม โดยบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการกลุ่ม มีดังนี้

1) ประธาน มีบทบาทหน้าที่ เป็นประธานในที่ประชุม จัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่ม กระจายข่าวสารไปสู่สมาชิก ติดตามประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานตามมติที่ประชุม

2) รองประธาน มีบทบาทหน้าที่ เป็นประธานในที่ประชุมเมื่อประธานไม่อยู่ ปฏิบัติงานแทนประธานเมื่อได้รับมอบหมาย ติดต่อประสานงานและร่วมปฏิบัติงานกับประธานอย่างใกล้ชิด ปฏิบัติอื่นใดที่ประธานหรือมติที่ประชุมจะมอบหมายให้ดำเนินการ

3) เลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ จดรายงานการประชุม ปฏิบัติงานตามที่ประธานและที่ประชุมมอบหมาย

4) เภรัญญิก มีบทบาทหน้าที่ จัดทำทะเบียนต่างๆ หลักฐานการรับ - จ่ายเงินของคณะกรรมการ หรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ รับผิดชอบเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงินในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ดำเนินการติดตามและควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของคณะกรรมการ

5) ประชาสัมพันธ์ มีบทบาทหน้าที่ ติดต่อประสานงาน และออกข่าวสาร หรือเรื่องราวต่างๆ ตามที่ประชุมได้ลงมติไว้แล้ว ดำเนินการเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างคณะกรรมการ หน่วยงาน และบุคคลภายนอก

2. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับแรงงานระดับตำบล ทำการประเมินศักยภาพเกษตรกรจากแผนการผลิตรายบุคคล เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำเป็นแผนพัฒนากลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ

3. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับแรงงานระดับตำบล และกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ จัดทำแผนการผลิตและการตลาดของกลุ่ม พร้อมกำหนดประเด็นการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการผลิตและการตลาด

วิธีการดำเนินงาน

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ คัดเลือกเกษตรกรที่จะเป็นวิทยากรหลัก และวิทยากรผู้ช่วยประจำแหล่งเรียนรู้

2. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบตามแผนพัฒนาของกลุ่ม เพื่อพัฒนาทักษะวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ และเพิ่มศักยภาพกลุ่มให้เป็นกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบที่มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม มีความพร้อมในการผลิต และการตลาด รวมทั้งพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

ขั้นตอนที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตตามแผนพัฒนากลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ

วิธีการดำเนินงาน

1. กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ ดำเนินการผลิตสินค้าทางการเกษตรตามแผนพัฒนากลุ่ม

2. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ ให้คำแนะนำ ส่งเสริม และสนับสนุนในการผลิตตามแผนพัฒนากลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือนก่อน จากนั้นผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน หาเอกลักษณ์จุดเด่นของกลุ่มตนเอง รวมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการให้กลุ่มมีการรวมตัวที่เข้มแข็งมากขึ้น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างกันในการผลิต

ขั้นตอนที่ 5 เตรียมความพร้อมด้านการตลาดของกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ

วิธีการดำเนินงาน

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด กำหนดกรอบแนวทางการรวบรวม การจัดเก็บข้อมูล ให้คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ
2. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับแรงงานระดับตำบล สํารวจรวบรวมข้อมูลผู้บริโภค ร้านค้า รวมทั้งตลาดชุมชน ที่อยู่ใกล้เคียงแหล่งผลิตของกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ และความต้องการของกลุ่มลูกค้าสำคัญในจังหวัดโดยเฉพาะสหกรณ์ สถานที่ราชการ บริษัทเอกชน โรงพยาบาล สถานศึกษาที่มีความต้องการสินค้าที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ เพื่อให้มีแหล่งจำหน่ายทันทีเมื่อปริมาณผลผลิตมากพอ
3. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ วิเคราะห์ตลาดและช่องทางตลาด ตามข้อมูลผู้บริโภค ร้านค้า และตลาดที่รวบรวมมาได้ พร้อมทั้งรวบรวม Website และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ภายในจังหวัด แล้วช่วยประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ

ขั้นตอนที่ 6 ส่งเสริมการจำหน่ายผลผลิต

วิธีการดำเนินงาน

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ ให้คำแนะนำ สนับสนุน ประสานงาน และอำนวยความสะดวกแก่กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ ในการแลกเปลี่ยนผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือนระหว่างเกษตรกรภายในและภายนอกกลุ่ม รวมทั้งสนับสนุนการจำหน่ายผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคให้แก่ผู้บริโภค ร้านค้า และตลาดชุมชนใกล้เคียง
2. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับระดับอำเภอ สนับสนุนกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบนำผลผลิตจำหน่ายให้กับตลาดเกษตรกร ตลาดท้องถิ่น ตลาดสีเขียว ตลาดอื่นๆ และเข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการตลาดในพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
3. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับแรงงานระดับตำบล รวบรวมข้อมูลด้านการผลิตของกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบ แล้วนำมาส่งเสริมด้านการตลาดผ่านระบบ หรือแพลตฟอร์มการจำหน่าย และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่เตรียมไว้ รวมทั้งอำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการการจำหน่ายผลผลิตของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 7 ผลักดันสู่วิสาหกิจชุมชนที่พึ่งตนเองได้

วิธีการดำเนินงาน

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ สร้างความเข้าใจให้กลุ่มเกษตรกรทราบถึงสิทธิประโยชน์ วิธีการ และขั้นตอนในการขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562)
2. กลุ่มต้นแบบเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ดำเนินการขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ

3. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ ผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนสามารถดำเนินการด้านการตลาดด้วยตนเอง ผ่านระบบ หรือแพลตฟอร์มการจำหน่ายผลผลิต และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media)

4. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับระดับอำเภอ เป็นแกนกลางประสานบูรณาการหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาองค์ความรู้ทางการผลิต การตลาด การสร้างแบรนด์ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับวิสาหกิจชุมชน สร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ก้าวหน้า เพื่อขยายกำลังการผลิตและสร้างอำนาจต่อรองทางการตลาด โดยประสานสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อขยายผลการพัฒนาอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

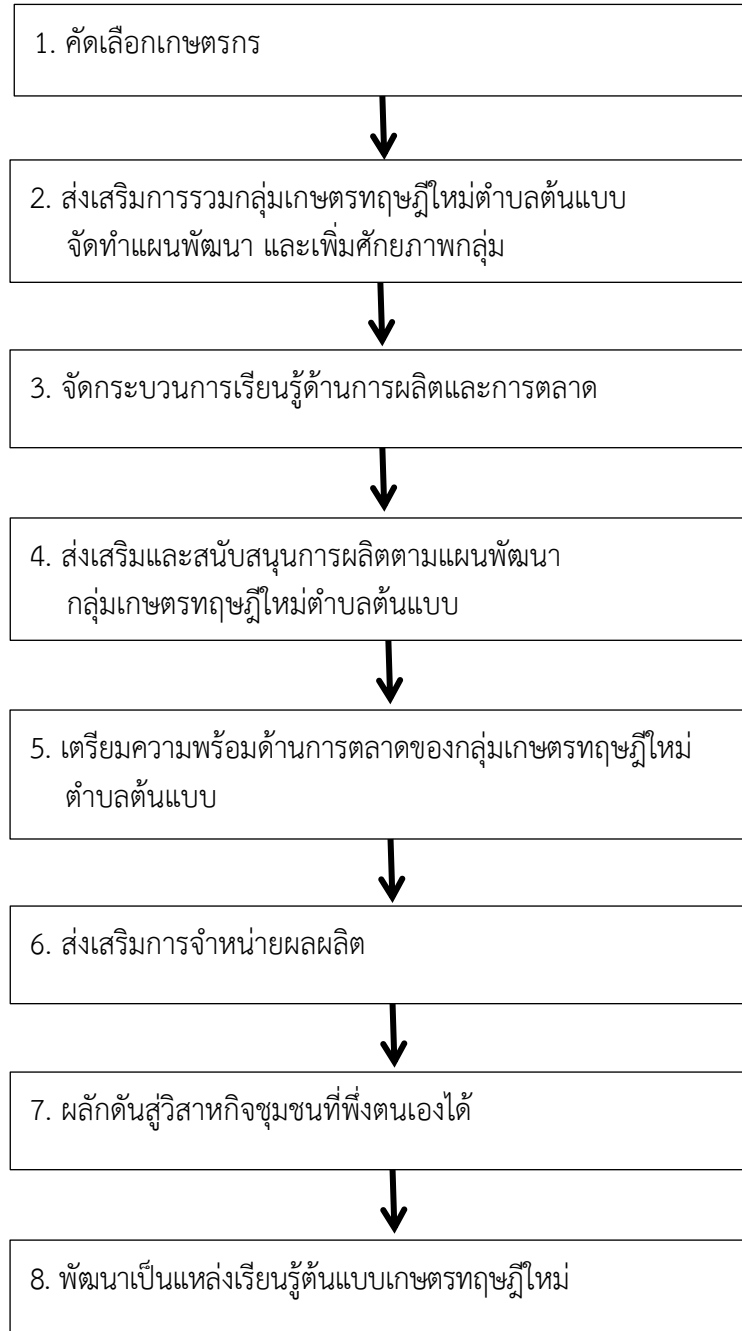
ขั้นตอนที่ 8 พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่

วิธีการดำเนินงาน

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับระดับอำเภอ เป็นแกนกลางประสานบูรณาการหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ในการส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้ และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลต้นแบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ และต่อยอดการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ทำการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เพื่อสร้างการรับรู้เป็นระยะในแต่ละพื้นที่ดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักที่รับผิดชอบจังหวัดในแต่ละภูมิภาค เพื่อสรุปผลรายงานต่อคณะอนุกรรมการภายใต้โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านการพัฒนาอาชีพและการตลาดทราบ

สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และการตลาด
ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ทั้งนี้ ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอมีการ
ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เพื่อสร้างการรับรู้เป็นระยะในแต่ละพื้นที่ดำเนินงาน

**4.4 องค์ความรู้การแก้ไขปัญหาหนี้ค่างานของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
ที่เข้าร่วมแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

1. ความหมายของการบริหารจัดการหนี้ของสหกรณ์

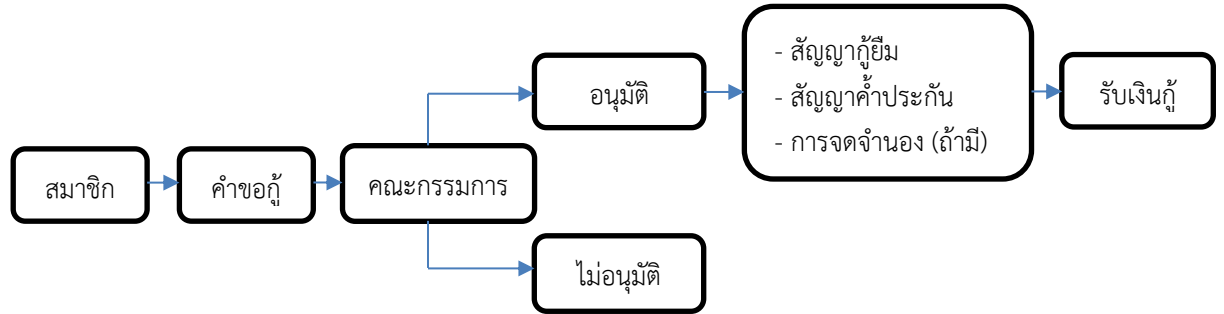
การบริหารจัดการหนี้เป็นกระบวนการบริหารและจัดการหนี้ของสหกรณ์ ไม่ให้เกิดเป็นหนี้ที่มีปัญหา และแก้ไขหนี้ที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนได้

(1) **หนี้** คือ ความผูกพันในกฎหมายระหว่างบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “เจ้าหนี้” มีความชอบธรรม ที่จะบังคับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ลูกหนี้” ให้จำต้องส่งมอบทรัพย์สิน ทำการหรืองดเว้นทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้

(2) **ส่วนประกอบอันเป็นสาระสำคัญของหนี้** ต้องมีเจ้าหนี้และลูกหนี้ ต้องมีความผูกพันก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ในเรื่องหนี้ ต้องมีข้อปฏิบัติการชำระหนี้ (วัตถุแห่งหนี้) ได้แก่ ทรัพย์สิน การกระทำ และการงดเว้นการกระทำ

(3) **รูปแบบหนี้ในสหกรณ์** เช่น เงินรับฝากที่สหกรณ์ต้องคืนสมาชิก เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก และเงินที่สหกรณ์ต้องพึงชำระแก่เจ้าหนี้ เป็นต้น

(4) **กระบวนการก่อหนี้ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก** ประกอบด้วย

สมาชิก สหกรณ์	ยื่นคำขอกู้ตามวัตถุประสงค์แห่งหนี้และเสนอหลักประกัน คณะกรรมการฯ พิจารณาคำขอกู้ ความน่าเชื่อถือของหลักประกัน และความสามารถในการชำระหนี้
ผลการพิจารณา อนุมัติ	ไม่อนุมัติคำขอกู้ (สิ้นสุดกระบวนการ)/ อนุมัติคำขอกู้ (ดำเนินการต่อ) ทำสัญญากู้ยืมและสัญญาหลักประกันเป็นหนังสือ ถ้าหลักประกันเป็น อสังหาริมทรัพย์ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงาน
ส่งมอบเงินกู้	สมาชิกรับเงินกู้จากสหกรณ์โดยลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

หมายเหตุ : หนี้อาจเกิดขึ้นได้หลายกรณี สำหรับหนี้ในสหกรณ์ตามกระบวนการนี้เป็นหนี้
ที่ก่อตั้งขึ้นโดยสัญญา

(5) นโยบายการบริหารหนี้ของสหกรณ์

- 1) สมาชิกต้องได้รับประโยชน์จากเงินกู้เต็มประสิทธิภาพและใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้
- 2) สหกรณ์ต้องได้รับเงินกู้คืนตามกำหนดระยะเวลาพร้อมอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม

(6) แนวทางการบริหารหนี้ของสหกรณ์

- 1) ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของลูกหนี้ คือ ตรวจสอบสมาชิกผู้กู้ให้ใช้เงินกู้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ไปจากสหกรณ์อย่างเคร่งครัด เช่น กู้ไปสร้างบ้าน ซ่อมบ้านหรือต่อเติมที่อยู่อาศัยต้องให้สมาชิกใช้เงินกู้ไปตามวัตถุประสงค์
- 2) ควบคุมลูกหนี้ให้ปฏิบัติตามสัญญา คือ ควบคุมให้สมาชิกผู้กู้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงที่ทำไว้กับสหกรณ์หรือกำหนดในสัญญา เช่น เงื่อนไขการรับเงินกู้เป็นงวด หรือมีข้อตกลงว่าจะชำระหนี้ภายในกำหนดระยะเวลาทุกงวด เป็นต้น
- 3) ช่วยเหลือ ดูแล แนะนำในการใช้เงินกู้ เช่น การกู้เงินไปต่อเติมที่อยู่อาศัยคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อาจให้ความช่วยเหลือด้านการทำสัญญาจ้างช่าง การขออนุญาตจากทางราชการตามระเบียบแบบแผน
- 4) ตรวจสอบหลักประกันเป็นระยะ คือ ตรวจสอบดูแลหลักประกันเงินกู้เพื่อไม่ให้เสื่อมค่าหรือสูญไป ทั้งนี้ต้องดำรงไว้ให้ครอบคลุมมูลหนี้ เช่น ที่ดินจำนองถูกเวนคืนบางส่วน หรือผู้ค้ำประกันเสียชีวิต หรือปฏิเสธการเป็นผู้ค้ำประกัน เป็นต้น
- 5) ตรวจสอบเอกสารสัญญาที่เกี่ยวข้องกับหนี้ว่ามีความสมบูรณ์เรียบร้อยหรือไม่อย่างไร รวมทั้งระยะเวลาของสัญญายังสามารถบังคับชำระหนี้ได้หรือไม่อย่างไร
- 6) การออกเยี่ยมเยียนลูกหนี้เมื่อใกล้กำหนดเวลาชำระหนี้ เพื่อเป็นการให้กำลังใจและเป็นการทวงถามหนี้โดยอ้อม
- 7) กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาเมื่อมีกรณีไม่พึงประสงค์หรือกรณีที่ประเมินแล้วลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เช่น ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามสัญญา หลบหนี้ หรือเสียชีวิต

(7) แนวทางการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ อาจใช้กลยุทธ์ ดังนี้

- 1) ผู้มีหน้าที่ติดตามหนี้ต้องเข้าถึงตัวสมาชิกเพื่อสังเกตพฤติกรรมของลูกหนี้มีเหตุผลการไม่ชำระหนี้ เมื่อรู้ถึงสาเหตุที่แท้จริงแล้ว ควรแสดงตนอย่างเป็นทางการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนี้นั้น มิใช่เป็นการทวงถามหนี้อย่างบังคับขู่เข็ญ หรือกดดันจนสมาชิกเกิดการต่อต้าน
- 2) ผู้มีหน้าที่ติดตามหนี้ต้องใช้หลัก กายถึง ปากถึง และใจถึง คือ กายถึง (อดทนและใช้ความพยายามที่จะเข้าถึงตัวลูกหนี้อย่างสม่ำเสมอ) ปากถึง (เป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ ชักจูง โน้มน้ำวจิตใจลูกหนี้ด้วยท่าทีที่อ่อนโยน) ใจถึง (ใช้ความมีจิตใจโอบอ้อมอารี เต็มใจจะให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามศักยภาพ)
- 3) ผู้มีหน้าที่ติดตามหนี้ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งอาจใช้หลักการ 3 ช คือ ชอบ (ความมีใจที่จะติดต่อพูดคุยเป็นกันเองกับสมาชิก) เชื้อ (ความมั่นใจว่าจะสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้ำวจิตใจสมาชิกให้เกิดความสำเร็จ) และเชียร์ (สนับสนุนให้กำลังใจสมาชิกดำเนินการไปในแนวทางที่ถูกต้อง ให้สมาชิกยืนอยู่บนหลักช่วยตนเอง)

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ ต้องศึกษากฎหมายสหกรณ์ กฎหมายอื่น ระเบียบ/คำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันปัญหาความผิดพลาดในการดำเนินการ

(1) หนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- 1) หนี้ หมายถึง นิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า “ลูกหนี้” มีหน้าที่ต้องกระทำการอย่างใด อย่างหนึ่งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “เจ้าหนี้”

- 2) วัตถุประสงค์แห่งหนี้ ได้แก่ หนี้กระทำการ หนี้งดเว้นกระทำการ หนี้ส่งมอบทรัพย์สิน
- 3) บ่อเกิดแห่งหนี้ ได้แก่ นิติกรรมสัญญา นิติเหตุ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย
- 4) ลูกหนี้ผิดนัด หมายถึง การที่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้หรือชำระหนี้ล่าช้าเป็นเหตุให้เจ้าหนี้เสียหาย
- 5) เมื่อลูกหนี้ผิดนัดต้องดำเนินการ ดังนี้
 - ทวงถาม
 - บอกลีกสัญญา
 - ดำเนินคดีในชั้นศาล
- (6) ความระงับแห่งหนี้
 - ชำระหนี้
 - ปลดหนี้
 - หักกลบลบหนี้
 - แปลงหนี้ใหม่
 - หนี้เคลื่อนกลิ้งกัน

(2) พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕58

การทวงหนี้ ไม่ได้หมายถึงการทวงหนี้ระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงหนี้อื่นๆ เช่น หนี้ธนาคาร หนี้บัตรเครดิต หนี้ผ่อนชำระรถยนต์ เงินกู้สหกรณ์ ฯลฯ การทวงหนี้จำเป็นต้องดำเนินไปตามหลักของกฎหมาย ทวงหนี้เพื่อไม่ให้ขัดต่อกฎหมาย โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา และให้หมายความรวมถึงผู้ค้ำประกัน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาด้วย

“ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้เป็นผู้ให้สินเชื่อ ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการ ค้ำครองผู้บริโภค ผู้จัดให้มีการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีสิทธิรับชำระหนี้ อันเกิดจากการกระทำที่เป็นทางการค้าปกติของเจ้าหนี้ ทั้งนี้ไม่ว่าหนี้ดังกล่าวจะขอ บด้วยกฎหมายหรือไม่ ก็ตาม และ ให้หมายความรวมถึง ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ดังกล่าว ผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย

“ผู้ให้สินเชื่อ” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้สินเชื่อเป็นทางการค้าปกติ หรือ บุคคลซึ่งรับซื้อหรือรับ โอนสินเชื่อต่อไปทุกทอด

“สินเชื่อ” หมายความว่า สินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดาโดยการให้กู้ยืมเงิน การให้บริการบัตรเครดิต การให้เช่าซื้อ การให้เช่าแบบลีสซิง และสินเชื่อในรูปแบบอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

“ธุรกิจทวงถามหนี้” หมายความว่า การรับจ้างทวงถามหนี้ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ไม่รวมรวมถึง การทวงถามหนี้ของทนายความซึ่งกระทำแทนลูกความของตน บุคคลใดจะประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวงต้องประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมายเหตุ : ผู้ทวงถามหนี้ หรือเจ้าหนี้ ไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลเท่านั้น แต่ยังสามารถเป็นตัวแทน ของนิติบุคคล ในนามของบริษัทสินเชื่อ, ประกัน, ธนาคาร และอื่น ๆ ได้

“ยืมเงินผ่านแชท ใช้เป็นหลักฐานฟ้องร้องได้” การทักขอยืมเงินผ่านแชท หรือแชทไลน์ สามารถ นำมาใช้เป็นหลักฐานในการฟ้องร้องได้ แม้จะไม่ได้มีการทำหนังสือยืมเงิน เป็นลายลักษณ์อักษรก็ตาม

“ยืมเงินจำนวนเท่าไร จึงจะต้องทำหนังสือกู้ยืมเงิน” ยืมเงินตั้งแต่ 2,000 บาทขึ้นไป สามารถทำหนังสือสัญญากู้ยืมได้ โดยจะต้องมีการลงลายมือชื่อทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ ซึ่งหากผิดสัญญาชำระหนี้ก็สามารถนำไปฟ้องร้องได้

1) การทวงหนี้

การทวงหนี้ที่ถือเป็นการทวงหนี้

- หากผู้ทวงถามหนี้ทักไปสอบถามทางแชท ลูกหนี้เปิดอ่านข้อความ แต่ไม่ตอบ
- หากผู้ทวงถามหนี้โทรศัพท์ไปหาลูกหนี้ แล้วลูกหนี้รับสาย แล้วมีการสนทนากันเรื่องการทวงหนี้

การทวงหนี้ที่ไม่ถือเป็นการทวงหนี้

- หากผู้ทวงถามหนี้โทรศัพท์ไปหาลูกหนี้ แต่ลูกหนี้ไม่รับสาย หรือกดวางสายก่อนจะมีการสนทนากัน

การสนทนากัน

- หากผู้ทวงถามหนี้โทรศัพท์ไปหาลูกหนี้ แล้วลูกหนี้รับสาย แต่พูดคุยเรื่องอื่นที่ไม่ใช่เรื่อง

การทวงหนี้

- หากผู้ทวงถามหนี้ทักไปสอบถามทางแชท แต่ลูกหนี้ยังไม่เปิดอ่าน

2) ขอบเขตของการทวงหนี้

กฎหมายทวงหนี้ใหม่กำหนดให้เจ้าหนี้ สามารถทวงหนี้ได้ไม่เกินวันละ 1 ครั้ง โดยวันเวลาทวงถามหนี้ วันจันทร์ – ศุกร์ เวลาทวงหนี้ตั้งแต่ 08.00 – 20.00 น. วันเสาร์ – อาทิตย์, วันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลาทวงหนี้ตั้งแต่ 08.00 – 18.00 น.

3) ข้อห้ามในการทวงหนี้

ลูกหนี้ทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย ดังนั้นเจ้าหนี้จะต้องทวงถามหนี้กับลูกหนี้ อย่างสุภาพ ใ้เกียรติ ละเว้นการประจานดูหมิ่นให้ลูกหนี้เกิดความเสื่อมเสียและอับอาย เพื่อปกป้องสิทธิของลูกหนี้ กฎหมายจึงกำหนดข้อห้ามต่าง ๆ ในเรื่องการทวงหนี้ไว้อย่างชัดเจน ได้แก่

- ห้ามทวงถามหนี้กับคนอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้ เว้นแต่บุคคลที่ลูกหนี้ระบุไว้
- ห้ามบอกความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่น เนื่องจากกฎหมายไม่ให้ประจานลูกหนี้ หรือทำให้ลูกหนี้เสียชื่อเสียง โดยบอกคนที่ไม่เกี่ยวข้อง ยกเว้นเป็นคนในครอบครัวลูกหนี้ เช่น สามี ภริยา บุพการี

ให้ลูกหนี้เสียชื่อเสียง โดยบอกคนที่ไม่เกี่ยวข้อง ยกเว้นเป็นคนในครอบครัวลูกหนี้ เช่น สามี ภริยา บุพการี

- ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจ บนซองจดหมาย หนังสือหรือ

สื่อใด ๆ ให้ (บุคคลอื่น) เข้าใจว่า ติดต่อเพื่อทวงหนี้

- ห้ามติดต่อ แสดงตนทำให้ผู้ติดต่อด้วยเข้าใจผิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อของ

ลูกหนี้

- ห้ามข่มขู่ ใช้ความรุนแรง หรือกระทำการอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย

ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น ถือว่ามีความผิด ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 และอาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

- ห้ามใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่นลูกหนี้หรือผู้อื่น

- ห้ามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้

ประกาศ

4) การทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรม

ลูกหนี้หรือประชาชนสามารถร้องเรียนได้ที่ “คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้” ที่มีตั้งแต่ระดับประเทศ และระดับจังหวัด หรือ “ที่ว่าการอำเภอและสถานีตำรวจ” ในท้องที่ เพื่อแจ้งการกระทำ ความผิดได้ โดยจะมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทั้งหมดเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ พ.ร.บ.ทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558คุ้มครองสิทธิของลูกหนี้ตาม พ.ร.บ. นี้ ถ้าเจ้าหนี้ทวงถามหนี้ที่เป็นเท็จ หรือผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็น จะได้รับ โทษที่หนักขึ้นด้วย

(3) ประมวลกฎหมายว่าด้วยการประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

1) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับที่ ๒๐ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๖๘๐ อันว่าค้ำประกันนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ค้ำประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ นั้น สัญญาค้ำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

2) การทำสัญญาค้ำประกัน ถ้าเป็นหนี้ในอนาคตหรือตามเงื่อนไขในสัญญาค้ำประกันต้องกำหนด

- วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ของลูกหนี้
- ลักษณะของมูลหนี้ที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
- จำนวนเงินสูงสุดที่จะให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
- ระยะเวลาของการเกิดหนี้ ที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ

3) การทำสัญญาค้ำประกัน สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดชอบเฉพาะหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

(4) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ และคำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์

๑) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การตัดจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2๕๔๖

๒) คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๗

3) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

3. การวางแผนการเงิน เป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน

เริ่มจากการปลูกฝังการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัวทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุ ก็ยังต้องวางแผนการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลงแต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่ หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดี อาจเกิดปัญหาได้

(1) ขั้นตอนการวางแผนการเงิน

1) ประเมินฐานะการเงิน

สิ่งที่สะท้อนฐานะทางการเงินที่แท้จริงของบุคคลไม่ใช่ สินทรัพย์ที่มีอยู่ แต่เป็นความมั่งคั่งสุทธิ
สินทรัพย์ - หนี้สิน = ความมั่งคั่งสุทธิ

นอกจากนี้ ควรจดบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน เพื่อจะได้รู้พฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง โดยคำนวณจากรายรับ - เงินออม - รายจ่าย = เงินเหลือใช้/ เงินขาดมือ

2) ตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน

ตั้งเป้าหมายและกำหนดเวลาที่จะพิชิตเป้าหมายให้ชัดเจน รวมถึงมีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายให้สอดคล้องกับความสามารถทางการเงินในช่วงเวลานั้น ๆ

เป้าหมายที่ดี ต้องเป็นไปตามหลัก SMART ได้แก่

- Specific ควรเป็นเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความเฉพาะเจาะจง
- Measurable สามารถวัดผลเป็นตัวเลขหรือตัวเงินได้ชัดเจน เพื่อให้ทราบถึง

ความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมาย

- Achievable เป็นเป้าหมายที่สามารถทำได้ โดยรู้ว่าต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายโดยวิธีการใด

- Realistic เป้าหมายเป็นสิ่งที่อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง

- Time Bound มีกรอบเวลาที่จะดำเนินการตามเป้าหมายที่ชัดเจน และต้องใช้เวลาเท่าใด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยอาจแบ่งเป็นระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

3) จัดทำแผนการเงิน

การจัดทำแผนการบริหารเงินและทรัพย์สิน เช่น การควบคุมการใช้จ่าย การหารายได้เพิ่มเติม หรือนำไปลงทุนอย่างไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยต้องจัดสรรระยะเวลาของแผนให้สัมพันธ์กับรายได้และค่าใช้จ่าย เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

4) ดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด

การดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัดสิ่งที่สำคัญคือความมุ่งมั่นและมีวินัย เพราะหากขาดการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องการบรรลุเป้าหมายก็จะทำไม่ได้ยาก

5) ตรวจสอบและปรับแผนตามสถานการณ์

ตรวจสอบแผนอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุก 6 เดือน ว่าผลการดำเนินการเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่และหาสาเหตุหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

(2) เคล็ดลับเพื่อความมั่นคงทางการเงิน

วางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายรับ โดยพิจารณาว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็น โดยแบ่งสัดส่วนรายรับส่วนหนึ่งไว้สำหรับเป็นเงินออมและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นก่อน หากพบว่ารายรับไม่เพียงพอควรลดรายจ่ายหรือเพิ่มรายได้

การเตรียมรับมือกับความไม่แน่นอน

- มีเงินออมเผื่อฉุกเฉิน 3 - 6 เท่าของรายจ่ายจำเป็นและภาระผ่อนหนี้ต่อเดือน
- พิจารณาเรื่องความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคต ก่อนตัดสินใจกู้ยืมเงินทุกครั้ง
- หาแหล่งรายได้เสริม
- นำสินทรัพย์ที่มีไปลงทุนในเชิงอกเจยขึ้น

หากรู้ล่วงหน้าว่าจะต้องใช้เงินจำนวนมาก ควรวางแผนเก็บเงินเตรียมไว้แต่ล่วงหน้า บริหารเงินออมในเชิงอกเจย เช่น ฝากธนาคาร ซื้อพันธบัตร ซื้อประกันสะสมทรัพย์ ซื้อกองทุนรวม ฯลฯ ทั้งนี้ ต้องศึกษาและทำความเข้าใจรูปแบบการออม ความเสี่ยง รวมทั้งติดตามข่าวภาวะเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อเงินเพื่อ อัตราดอกเบี้ยเพื่อประกอบการตัดสินใจด้วย

หากใช้บัตรเครดิตหรือสินเชื่อส่วนบุคคล ควรใช้อย่างมีวินัย จัดเก็บใบเสร็จเพื่อตรวจสอบและจ่ายเงินให้ตรงตามกำหนด เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยโดยไม่จำเป็น

การก่อหนี้ไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัวหากมีการบริหารจัดการที่ดีและเลือกก่อหนี้ที่มีประโยชน์ เช่น การกู้ซื้อบ้านหรือกู้เพื่อประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตาม ควรประเมินความสามารถในการชำระคืนก่อน โดยภาระการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของหนี้ทุกประเภทในแต่ละเดือนรวมกัน ไม่ควรเกิน 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน

หากมีหนี้สินเกินตัวต้องพยายามปลดหนี้ด้วยการประหยัด ทอยผ่อนชำระ โดยเฉพาะหนี้นอกระบบและหนี้ที่มีดอกเบี้ยสูงที่สำคัญไม่ควรก่อหนี้เพิ่ม หากไม่สามารถชำระคืนได้ ก็ควรหารือกับเจ้าหนี้เพื่อหาทางออกร่วมกัน

4. แนวทางปฏิบัติการดำเนินงานของสหกรณ์

(1) ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคง ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาที่อยู่อาศัย

1) ธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่

การให้เงินกู้ทั่วไป เป็นการจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกตามระเบียบของสหกรณ์ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก เช่น เงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง

การให้เงินกู้เพื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัย สหกรณ์ทำสัญญาเงินกู้กับสมาชิกตามจำนวนเงินเท่ากับค่าก่อสร้างบ้านตามแบบบ้านที่สมาชิกเลือกไว้ สมาชิกรับเงินกู้ตามระยะเวลาแล้วเสร็จในการก่อสร้างบ้าน ซึ่งสัมพันธ์กับการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับเหมา กำหนดให้ชำระคืนเงินกู้เดือนละ 1 ครั้ง ทุกๆ สิ้นเดือน ภายในระยะเวลา 15 ปี หรือ 180 งวด สอดคล้องกับการชำระคืนเงินกู้ให้กับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) เมื่อสมาชิกผิมนัดชำระหนี้ สหกรณ์คิดค่าปรับ

2) ธุรกิจจัดหาที่อยู่อาศัย

จัดหาที่ดินให้สมาชิกเช่าจากหน่วยงาน เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์กรมธนารักษ์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

จัดหาที่ดินให้สมาชิกเช่าซื้อ

- การซื้อที่ดิน ต้องใช้ราคาประเมินราชการ
- การขายที่ดินให้กับสมาชิก ให้สหกรณ์จัดทำทำทะเบียนคุมแปลงที่ดินและคำนวณราคาที่ดิน

ต่อตารางว่า

- การรับเงินค่างวดเช่าซื้อที่ดินจากสมาชิก
- การซื้อที่ดินจากสมาชิก สมาชิกจะได้รับเงินที่ชำระบางส่วนในวันทำสัญญา (เงินดาวน์)

คืนทั้งจำนวน ส่วนเงินค่าที่ดินที่ส่งชำระมาแล้วนั้นอาจกำหนด เช่น ได้รับคืนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 จำนวนเงินที่จ่ายคืนทั้งสิ้นถือเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อคืนที่ดินของสหกรณ์

- การยึดคืนที่ดินจากสมาชิก สมาชิกผิดเงื่อนไขสัญญาเช่าซื้อที่ดิน และสหกรณ์ได้ติดตามทวงถามถึงที่สุดแล้วจึงยึดคืนจากสมาชิก

(2) การใช้ข้อมูลในงบการเงิน

1) สมาชิกสหกรณ์ ทำให้สมาชิกทราบถึงผลการดำเนินงานและผลตอบแทนที่จะได้รับจากสหกรณ์ คือ เงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ

- 2) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ทำให้ทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์รวมทั้งวินิจฉัยปัญหาต่างๆ เพื่อวางแผนควบคุมทางการเงิน ปรับปรุงการบริหารงาน
- 3) สถาบันการเงิน หรือเจ้าหน้าที่ ใช้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้สินเชื่อแก่สหกรณ์
- 4) ผู้สอบบัญชี ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์และให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่สหกรณ์
- 5) ผู้ตรวจสอบกิจการ ใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาแนะนำด้านการบริหารการเงินแก่สหกรณ์
- 6) หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์ให้มีความมั่นคง แข็งแรงต่อไป

(3) ประโยชน์ของงบการเงิน

- 1) ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่กำหนด
- 2) ใช้ในการวางแผนควบคุมทางการเงินและตัดสินใจทางธุรกิจของสหกรณ์ รวมถึงแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3) ประเมินประสิทธิภาพและวัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการรวมถึงวางระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์
- 4) ทราบความสามารถในการให้บริการและเฝ้าอำนวยความสะดวกต่อสมาชิกในการทำธุรกิจ กับสหกรณ์
- 5) เพื่อขอเครดิตจากสถาบันการเงิน

5. การติดตามหนี้ของสหกรณ์และเทคนิคการติดตามหนี้ค้างชำระ

(1) การติดตามหนี้ของสหกรณ์

- 1) จัดทำรายละเอียดลูกหนี้ การแยกอายุหนี้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามหนี้
- 2) มอบหมายกรรมการหรือฝ่ายจัดการ ทำหน้าที่ติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การกู้ รวมทั้งติดตามเร่งรัดหนี้ให้สามารถชำระหนี้ให้ตรงตามกำหนด
- 3) รายงานผลการรับชำระหนี้และความคืบหน้าในการติดตามการเร่งรัดหนี้ค้างชำระ ในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งที่มีการประชุม
- 4) ก่อนครบกำหนดชำระหนี้ ควรหนังสือเร่งรัดการชำระหนี้เพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบ โดยระบุเงินต้นดอกเบี้ยและวันครบกำหนดชำระ เพื่อให้สมาชิกได้เตรียมตัวหาเงินมาชำระหนี้
- 5) หากสมาชิกไม่มาชำระหนี้ตามกำหนด ควรทำหนังสือเตือน จำนวน 2 ครั้ง เพื่อให้โอกาสสมาชิกชำระแก่สหกรณ์ โดยกำหนดเงื่อนไข ระยะเวลาอย่างชัดเจน พร้อมทั้งช่องทางการติดต่อสหกรณ์ และมอบหมายให้กรรมการหรือฝ่ายจัดการลงพื้นที่ตรวจสอบเยี่ยมสมาชิกอีกครั้ง
- 6) หากสมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาหนี้ให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย

(2) เทคนิคการติดตามหนี้ค้างชำระ

- 1) ติดตามหลังเลิกงาน ทั้งนี้การติดตามทวงถามหนี้ให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้สามารถทวงหนี้โดยบุคคล โทรศัพท์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระหว่างวันจันทร์ - ศุกร์ ระหว่าง 8.00 น.- 20.00 น. วันหยุดราชการ 08.00 น.- 18.00 น.

2) ตรวจสอบสมาชิกเพื่อรับฟังปัญหาสาเหตุที่สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด โดยใช้วิธีพูดคุยอย่างเป็นกันเองเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาพร้อมกัน

3) กรณีสมาชิกไม่สามารถผ่อนชำระเป็นรายเดือนเนื่องจากแหล่งที่มาแห่งรายได้ ให้จัดให้มีการแบ่งชำระเป็นรอบ ๆ

4) จัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิก เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาโดยอาจใช้แนวทางเพื่อนช่วยเพื่อน

5) จัดให้มีช่องทางการชำระเงินหลากหลายช่องทาง เช่น การทำธุรกรรมออนไลน์ โดยการชำระหนี้เข้าบัญชีธนาคารของสหกรณ์เท่านั้น เพื่อสร้างความสะดวกให้สมาชิกในการชำระหนี้ได้ทุกสถานที่ทุกช่วงเวลา

6) จัดให้มีช่องทางปรึกษาปัญหาหนี้ เช่น สายด่วนแก้หนี้ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระได้ทันเวลา

7) การให้เกียรติสมาชิก หากต้องการพูดคุยติดตามหนี้ ควรเชิญสมาชิกมาพูดคุยกันเป็นการส่วนตัว

6. วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข

ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่มีปัญหาของสหกรณ์ เกิดจาก 3 ปัจจัย คือ 1.สมาชิกผู้กู้ 2.สหกรณ์ 3.ปัจจัยภายนอก ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระให้ประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องกำหนดแนวทางดำเนินการควบคู่กันไปทั้ง 3 ปัจจัย

ลำดับ	ประเด็นปัญหา	ลำดับขั้นตอนการแก้ไข	วิธีตรวจสอบประเมินผล
สาเหตุเกิดจากสมาชิก			
1	การใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาค่าช้อจากประวัติการกู้เงินของสมาชิก การก่อหนี้เกิดความเสี่ยงที่สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้หรือไม่ ต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ 2. การตรวจเยี่ยมสมาชิกหลังจากปล่อยเงินกู้ เพื่อรับรู้สภาพปัญหาให้คำแนะนำแนวทางการแก้ไข 3. ควบคุมและตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ อาจแบ่งการจ่ายเงินกู้เป็นงวดๆ 4. เรียกลูกหนี้มาเจรจาดังสาเหตุของการใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ 5. เรียกเงินคืนกู้ ยกเลิกสัญญา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือให้ฝ่ายสินเชื่อ ออกตรวจสอบการใช้เงินกู้ 2. การติดตามประเมินผล ปัญหาอุปสรรค ตรวจสอบสาเหตุการกู้เงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
2	ไม่มีความตั้งใจชำระหนี้หรือมีเหตุสุดวิสัย เช่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้เรื่องอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การชำระหนี้ของสมาชิก มีหนี้ค้างลดลง และสมาชิกมีวินัยในการชำระหนี้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

ลำดับ	ประเด็นปัญหา	ลำดับขั้นตอนการแก้ไข	วิธีตรวจสอบประเมินผล
	<p>- มีหนี้หลายทาง รายได้จะนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้อื่นก่อน</p> <p>- มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย</p> <p>- พฤติกรรมลอกเลียนแบบคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่ดำเนินการใดๆ กับสมาชิกที่ไม่ชำระหนี้หรือสมาชิกที่ผิดนัดชำระหนี้ได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มความสามารถในการประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ให้มีรายได้สามารถผ่อนชำระหนี้กับสหกรณ์ได้ 3. การตรวจเยี่ยมสมาชิก เพื่อรับฟังสาเหตุปัญหาและอธิบาย ทำความเข้าใจ ถึงโทษฐานความผิดของการไม่ชำระหนี้ 4. จัดชั้นคุณภาพสมาชิก เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดวงเงินกู้ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 5. แนะนำให้สมาชิกจัดทำบัญชีครัวเรือนและวางแผนทางการเงิน รู้รายได้ ต้นทุน และรายจ่ายที่แท้จริง เพื่อหาช่องทางเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น 6. แนะนำ ส่งเสริมให้สมาชิกนำหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน 7. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องบริหารจัดการที่เด็ดขาด กล้าตัดสินใจใช้อำนาจที่มีอยู่ 8. ฟ้องร้องดำเนินคดี (ควรดำเนินการตาม (1) – (8) ในเบื้องต้นก่อนดำเนินการฟ้องร้องคดีกับสมาชิก 	<ol style="list-style-type: none"> 2. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 3. กรณีสมาชิกสหกรณ์ขาดส่งชำระหนี้เกิน 3 เดือนติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร สหกรณ์จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง อย่างจริงจัง
3	<p>ลูกหนี้หมดสภาพชำระหนี้ เช่น ลูกหนี้ประสบอุบัติเหตุ พิการ ป่วยเรื้อรัง เสียชีวิต</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/ ฝ่ายติดตามหนี้เยี่ยมเยียนสมาชิกที่ได้รับความเดือดร้อน เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และสภาพความเป็นอยู่ 2. หากสมาชิกมีทายาท แนะนำให้ดำเนินการเปลี่ยนสิทธิเป็นทายาท 3. พูดคุยกับผู้ค้ำประกัน 4. รวบรวมปัญหาเกี่ยวกับลูกหนี้หมดสภาพชำระหนี้แจ้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) เพื่อรับทราบ และหาแนวทางแก้ไข 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มอบหมายเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตรวจสอบหนี้ค้างของสมาชิก สรุประวัติการชำระหนี้ผู้ค้ำประกัน 2. สืบสวนที่มาของรายได้ของสมาชิก และบุคคลภายในครอบครัว 3. ตรวจสอบสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือ และให้ความช่วยเหลือสมาชิก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

ลำดับ	ประเด็นปัญหา	ลำดับขั้นตอนการแก้ไข	วิธีตรวจสอบประเมินผล
		5. อาจให้การช่วยเหลือโดยการพักการชำระหนี้ หรือลดค่าปรับ/ดอกเบี้ย	4. นำเสนอข้อมูลการแก้ไขปัญหาของสมาชิกที่หมดสภาพการชำระหนี้ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน เพื่อติดตามและประเมินผลการแก้ไข
4	<p>การบริหารงานของสหกรณ์ เช่น คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดองค์ความรู้ในงานที่ได้รับมอบหมายหรือรับผิดชอบ - ไม่ปฏิบัติหรือดำเนินงานตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่รัฐ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, พอช.) - การทุจริต ทำงานลักษณะครอบครัว - ความต่อเนื่องในการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งมีผู้มีความรู้เพียง 1 – 2 คน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้เฉพาะด้านกับ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ สมาชิก และผู้ตรวจสอบกิจการเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น ด้านบัญชี การเงิน และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ 2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เข้าดำเนินการแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 3. ให้ความสนใจกับสมาชิกว่า ความเข้มแข็งของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับสมาชิกในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ 4. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และผู้สอบบัญชี หากสหกรณ์มีปัญหาในการดำเนินงาน การบริหารจัดการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เข้าร่วมประชุมประจำเดือนทุกเดือน ตรวจสอบงบทดลองทุกครั้ง เพื่อแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ในการดำเนินงานให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ 2. สมาชิกสหกรณ์สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด
5	<p>การกระทำของกรรมการ และเจ้าหน้าที่ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับชำระเงินจากสมาชิกแล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงิน - จงใจหลีกเลี่ยงไม่ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้าไปทำหน้าที่แนะนำ ตรวจสอบ กำกับดูแลในด้านเอกสารหรือการบริหารจัดการในสหกรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ 2. กำกับให้คณะกรรมการดำเนินการประชุมประจำเดือนให้เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ที่กำหนด 3. ดำเนินการในการติดตามหนี้ อย่างเคร่งครัด และนำผลแจ้งที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์สามารถปิดบัญชีได้ 2. ดอกเบี้ยค้างรับ ลดลงทุกปีอย่างต่อเนื่อง

ลำดับ	ประเด็นปัญหา	ลำดับขั้นตอนการแก้ไข	วิธีตรวจสอบประเมินผล
	<p>- ไม่มีเอกสารให้ตรวจสอบ หรือมีเอกสารหลักฐาน ใบสำคัญไม่ครบถ้วน จึงทำให้การจัดทำบัญชีไม่เป็น ปัจจุบัน ปิดบัญชีไม่ได้</p> <p>- ไม่จัดให้มีการประชุม คณะกรรมการดำเนินการ ตามที่ข้อบังคับกำหนด หรือ เมื่อเรียกประชุม คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์แล้วมีกรรมการ ดำเนินการไม่ครบองค์ ประชุม</p>	<p>ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เป็นประจำทุกเดือน</p> <p>4. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ออกสอบทานหนี้สมาชิก 100% เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของการบริหารงาน หากพบ ความทุจริตจะได้นำไปสู่การ ดำเนินการตามกฎหมายกับ ผู้กระทำผิดต่อไป</p> <p>5. กรณีเกิดการทุจริต มีการดำเนินการ ทางกฎหมาย</p> <p>6. ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ของสมาชิก และการเลือกตั้ง กรรมการดำเนินการที่มีคุณภาพ เข้ามาบริหารงานในสหกรณ์</p>	
6	<p>กระบวนการก่อนหน้าที่มี ข้อบกพร่อง เช่น</p> <p>- สมาชิกขาดความเชื่อมั่น ในการบริหารงานของ คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์</p> <p>- คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ไม่ทราบถึงขั้นตอน ในการให้สินเชื่อ แนวทาง การบริหารหนี้ของสหกรณ์ ไม่มีการวางแผนติดตามหนี้ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ/ ข้อบังคับของสหกรณ์</p> <p>- สมาชิกสหกรณ์มีรายได้ ไม่แน่นอน รายได้ไม่เพียงพอ ต่อการชำระหนี้ มีหนี้ หลายทาง</p>	<p>1. ให้ความรู้กับคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติ ตามอำนาจหน้าที่</p> <p>2. ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล และการควบคุมภายในของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินงาน ด้วยความโปร่งใส</p> <p>3. อบรมคณะกรรมการให้มีความรู้ เกี่ยวกับการติดตามหนี้และปฏิบัติ ตามระเบียบ ควบคุมลูกหนี้ให้ ปฏิบัติตามสัญญาและการบริหาร จัดการหนี้ของสหกรณ์ เก็บ รายละเอียดลูกหนี้และ มีการแยก อายุหนี้ เรียกลูกหนี้เข้ามาพูดคุย เพื่อแก้ไขปัญหา และมีการติดตาม หนี้</p> <p>4. จัดจ้างพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติงานใน สหกรณ์</p>	<p>1. ประเมินตามหลักธรรมาภิบาล สหกรณ์ (การบริหารสหกรณ์ อย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส มี ความรับผิดชอบ สร้างการ มีส่วนร่วม/ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลัก ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม)</p> <p>2. ประเมินผลการควบคุมภายใน</p> <p>3. สมาชิกมียอดหนี้ค้างชำระ ลดลง</p>

ลำดับ	ประเด็นปัญหา	ลำดับขั้นตอนการแก้ไข	วิธีตรวจสอบประเมินผล
		<p>5. แนะนำให้สหกรณ์ปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินให้สมาชิกเช่าซื้อเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยที่กำหนดในกรณีผิคนัดค่าเช่าซื้อ 1 งวด ให้กลุ่มสมาชิกติดตามและชี้แจงสหกรณ์ ผิคนัด 2 งวดติดต่อกันให้สหกรณ์ทำหนังสือแจ้งเตือน ถ้าสมาชิกผิคนัดไม่ชำระเงินที่ค้างชำระภายใน 30 วันนับจากวันที่แจ้งเตือนสหกรณ์บอกเลิกสัญญาได้ และริบเงินที่สมาชิกชำระแล้วได้ทั้งหมด</p> <p>6. ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิก ส่งเสริมการออม ใช้หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
7	ตกงาน ไม่มีงานทำ	<p>1. ตรวจสอบการได้รับเงินชดเชย กรณีถูกเลิกจ้าง</p> <p>2. ส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิก และจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์</p> <p>3. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ เช่น สำนักงานจัดหางานจังหวัด สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อหาตำแหน่งงาน และฝึกอาชีพให้แก่สมาชิก</p> <p>4. ส่งเสริมให้สมาชิกจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อส่งเสริมการออม</p> <p>5. ส่งเสริมให้สมาชิกลด ละ เลิกอบายมุข</p>	<p>1. สมาชิกมีรายได้/เงินออมเพิ่มมากขึ้น</p> <p>2. สมาชิกสามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด</p>
8	การสนับสนุนของหน่วยงาน เช่น กรณีการเช่าที่ เมื่อครบกำหนดสัญญาเช่าแล้ว หน่วยงานที่เป็นเจ้าของที่จะต่อสัญญาให้หรือไม่	ควรมีการประชุมปรึกษาหารือ 3 ฝ่าย (สหกรณ์ พอช. และหน่วยงานที่ให้เช่า) เพื่อหาแนวทางการต่อสัญญา	ตรวจสอบจาก MOU และเอกสารสิทธิ์ทางกฎหมาย

ลำดับ	ประเด็นปัญหา	ลำดับขั้นตอนการแก้ไข	วิธีตรวจสอบประเมินผล
9	ประสบภัยธรรมชาติ / โรคอุบัติใหม่ / ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รายได้ลดลง ต้นทุนค่าครองชีพและต้นทุนการผลิตสูงขึ้น	- จัดทำโครงการช่วยเหลือสมาชิก เช่น พักหนี้/ยืดระยะเวลาการชำระหนี้ ปรับแผนการชำระหนี้ ลดอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ เพื่อแบ่งเบาภาระสมาชิก -ส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก	ตรวจสอบจากโครงการช่วยเหลือสมาชิกฯ หรือ โครงการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก

แหล่งเรียนรู้การส่งเสริมอาชีพ

- อบรม รอบด้าน การเกษตร ปี 2561 : IFPP แผนการผลิตรายบุคคล

<https://www.youtube.com/watch?v=dAAkwLzvWZE>

- การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (Individual Farm Production Plan – IFPP) และการเชื่อมโยงสู่แผนการผลิตรายกลุ่ม

IFPP การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล

- 123 อาชีพเกษตรกรรมทางเลือก

123 อาชีพเกษตรกรรมทางเลือก

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์. กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร. (2562). แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์ (ระยะที่ 2).

โสมรัมย์ จันทรัตน์ ลัทธพร รัตนวราภักษ์ และชญานี ชวะโนทย์. (2565). กักตักหนี้ กักการพัฒนาเศรษฐกิจการเงินครัวเรือนฐานราก. สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์.

กรมส่งเสริมสหกรณ์. กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์. (2566). แนวทางปฏิบัติตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2565).

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). การวางแผนการเงิน เป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิต ไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน. <https://www.bot.or.th/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก (ตัวอย่าง) แบบรายงานแผน/ผลการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (กปน.4/2567)

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

แผน / ผลการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจำกัด

แบบ กปน. 4/2567

ข้อมูล ณ วันที่ ปี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี)

ลำดับ	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	ประเภท	ข้อมูลลูกหนี้ค้างชำระยกมา สำหรับปีบัญชีล่าสุด วันที่.....						แผนปีที่ 1 (ปี 2567) (7)	
			ปีบัญชี (1)	จำนวนลูกหนี้ (2)	ต้นเงินค้างชำระ (3)	ดอกเบี้ยค้างชำระ (4)	ค่าปรับค้างชำระ (5)	รวมมูลหนี้ค้างชำระ (6) =(3+4+5)	มูลหนี้ค้างชำระที่ต้องได้รับการแก้ไขให้ลดลงไม่น้อยกว่า..10...%	
									สมาชิก (ราย)	(บาท)
1	สหกรณ์ ก.	สหกรณ์การเกษตร	31 ธ.ค. 65	100	3,000,000	700,000	300,000	4,000,000	10	400,000
2	สหกรณ์ ข.	สหกรณ์ประมง	30 มิ.ย. 66	200	3,500,000	1,000,000	500,000	5,000,000	40	500,000

(ต่อ) แผ่นที่ 1

ผลการดำเนินงาน (8) (ข้อมูลเดือนที่รายงาน มิ.ย.67 / ก.ย. 2567)													
การเจรจาติดตามเร่งรัดหนี้ (การลด/งดคิดดอกเบี้ยและค่าปรับ รวมถึงการพักชำระหนี้) (8.1)		ปรับโครงสร้างหนี้ (8.2)		การติดตามทวงถามชำระหนี้ (8.3)		การตัดหนี้สูญ (8.4)		ดำเนินการ ตามกฎหมาย (8.5)		อื่นๆ (8.6)		รวมมูลหนี้ ค้างชำระที่ได้รับการแก้ไข (8.7) (ผลรวมของ 8.1 - 8.6)	
จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวนมูลหนี้ที่ ได้รับการแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ได้รับ การแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ได้รับ การแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ได้รับ การแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ได้รับ การแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ได้รับ การแก้ไข (บาท)	จำนวนลูกหนี้ (ราย)	จำนวน มูลหนี้ที่ได้รับ การแก้ไข (บาท)
5	200,000	2	100,000	3	100,000							10	400,000
23	230,000	7	160,000	6	55,000	2	10,000	2	45,000	-	-	40	500,000

(ต่อ) แผ่นที่ 2

ผลการดำเนินงานการแก้ไขหนี้ค้างชำระที่ได้รับการแก้ไข (รายเดือน) สะสม (9)			การส่งเสริมอาชีพ (10)											
			แผนการส่งเสริมอาชีพ (10.1)			ผลการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ (10.2)		กิจกรรมในการส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน (10.3)						
ยอดยกมาจากเดือนก่อน จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้/ที่ได้รับการแก้ไข (9.1) (บาท)	ยอดยกไป จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้/ที่ได้รับการแก้ไขรวมทั้งสิ้น (9.2) = (8.7+9.1) (บาท)	คิดเป็นร้อยละ (%) (8.3)	อาชีพ	จำนวน (ราย)	รายได้เฉลี่ยของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ/ราย (บาท)	อาชีพ	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ การประกอบอาชีพ	แหล่งเงินทุน	จัดหาปัจจัยการผลิต	ช่องทาง การตลาด	การสร้างวินัย การเงิน/การออม	อื่นๆ	
-	400,000	10.00	เพาะเห็ด	10	14,500	เพาะเห็ด	10	กรมส่งเสริมการเกษตรให้ความรู้	กฟส.	ปุ๋ย	สหกรณ์รวบรวมฯ	ทำบัญชีครัวเรือน	-	
-	500,000	10.00	เลี้ยงผึ้ง	40	12,500	เลี้ยงผึ้ง	20	กรมส่งเสริมการเกษตรให้ความรู้	กฟส.	ปุ๋ย	สหกรณ์รวบรวมฯ	ทำบัญชีครัวเรือน	-	

(ต่อ) แผ่นที่ 3

รายได้/เงินออม (11)							คลินิกแก้หนี้ (12)					
ผลของรายได้/เงินออม							แผนคลินิกแก้หนี้ (12.1)			ผลการดำเนินงาน คลินิกแก้หนี้ (12.2)		
รายได้/เงินออม ก่อนเข้าร่วม โครงการ (บาท) (11.1)	รายได้/เงินออม หลังเข้าร่วม โครงการ (บาท) (11.2)	รายได้/เงินออม เพิ่มขึ้น (บาท) (11.3)	จำนวนสมาชิกที่ มีรายได้/เงินออม เพิ่มขึ้น (ราย) (11.4)	จำนวนสมาชิกมี รายได้/เงินออม เพิ่มขึ้น ร้อยละ (%) (11.5)	สมาชิกมีรายได้/ เงินออมเพิ่มขึ้น เฉลี่ย/ราย (บาท) (11.6)	สมาชิกมีรายได้/ เงินออมเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ (%) (11.7)	ผู้ให้คำปรึกษา	กิจกรรม	จำนวน (ราย)	ผู้ให้คำปรึกษา	กิจกรรม	สมาชิกที่เข้า มาปรึกษา (ราย)
75,000	78,000	3,000	6	60%	300	4%	ร.ก.ส.	ให้คำปรึกษาการ ผ่อนชำระหนี้	10	ร.ก.ส.	ให้คำปรึกษาการ ผ่อนชำระหนี้	6
100,000	125,000	25,000	20	100%	1,250	25%	เจ้าหน้าที่สินเชื่อ	แนะนำโครงการนาที่ ทอง	30	เจ้าหน้าที่สินเชื่อ	แนะนำโครงการ นาที่ทอง	20

หมายเหตุ***

- (1) ปีบัญชีล่าสุด นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (2) จำนวนลูกหนี้ค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (3) ต้นเงินค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (4) ดอกเบี้ยค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (5) ค่าปรับค้างชำระ นำข้อมูลจากงบการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์
- (6) นำยอดเงินต้นค้างชำระ (3) + ดอกเบี้ยค้างชำระ (4) + ค่าปรับค้างชำระ (5) มารวมกัน

- (7) **แผนการดำเนินการ (7.1)** ในช่องจำนวนสมาชิกที่จะดำเนินการแก้ไขให้กรอกข้อมูลตามแผนที่ต้องการแก้ไขของสหกรณ์
 (7.2) ในช่องมูลหนี้ที่จะดำเนินการแก้ไขให้กรอกข้อมูลตามแผนที่ต้องการแก้ไขนี้ของสมาชิกสหกรณ์ให้ลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- (8) กรอกผลการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ค่างชำระที่รายงานผลตามที่สหกรณ์ได้ดำเนินการในข้อมูลเดือนที่รายงาน (ข้อมูล 30 เม.ย. 67 / 30 มิ.ย. 67 / 30 ก.ย. 67)
- (9) **กรอกผลการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ค่างชำระสะสม**
 (9.1) กรอกข้อมูลผลการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ค่างชำระรายเดือนสะสมยกยอดมาจากเดือนก่อน
 (9.2) นำยอดเดือนปัจจุบันที่รายงาน (8.7) บวกด้วยยอดสะสมยกมา (9.1) เพื่อจะยกยอดสะสมไปในเดือนถัดไป (เป็นยอดตั้งแต่เดือนแรกที่เริ่มเก็บรายงานจนถึงเดือนปัจจุบัน)
 (9.3) นำยอดมูลหนี้ที่ได้รับการแก้ไข คูณ 100 หาดด้วยมูลหนี้ค่างชำระทั้งหมด
- (10) **กรอกข้อมูล การส่งเสริมอาชีพ**
 (10.1) ระบุแผนการส่งเสริมอาชีพ โดยระบุอาชีพ/กิจกรรม จำนวนสมาชิก (ราย) และรายได้เฉลี่ยของสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ/ราย (บาท)
 (10.2) ระบุผลการดำเนินงานการส่งเสริมอาชีพ โดยระบุอาชีพ/กิจกรรม และจำนวนสมาชิก (ราย)
 (10.3) ระบุกิจกรรมในการส่งเสริมอาชีพ
- (11) **รายได้/เงินออม กรอกข้อมูล** (11.1) รายได้/เงินออมก่อนเข้าร่วมโครงการ เช่น 75,000 บาท (11.2) รายได้/เงินออมหลังเข้าร่วมโครงการ เช่น 78,000 บาท
 (11.3) รายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น (บาท) เช่น รายได้/เงินออมหลังเข้าร่วมโครงการ 78,000 บาท (11.2) - รายได้/เงินออมก่อนเข้าร่วมโครงการ 75,000 บาท (11.1) = 3,000 บาท
 (11.4) จำนวนสมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น (ราย)
 (11.5) จำนวนสมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น ร้อยละ เช่น จำนวนสมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น 6 ราย (11.4) หาด จำนวนสมาชิกที่มีผลการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ 10 ราย (10.2)

$$\times 100 = \text{จำนวนสมาชิกที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ } 60$$

 (11.6) สมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย/ราย (บาท) เช่น รายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น 3,000 บาท (11.3) หาดด้วย จำนวนสมาชิกที่มีผลการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ 10 ราย (10.2)

$$\text{เช่น } 3,000/10 = 300 \text{ บาท}$$

 (11.7) สมาชิกที่มีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ (%) เช่น รายได้/เงินออมเพิ่มขึ้น 3,000 บาท (11.3) หาดด้วย รายได้/เงินออมก่อนเข้าร่วมโครงการ 75,000 บาท (11.1) = เฉลี่ยร้อยละ 4
- (12) **กรอกรายละเอียดข้อมูลคลินิกแก้หนี้**
- *** ปีบัญชีล่าสุดของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ต้องเป็นงบการเงิน ณ สิ้นปีบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์รับรองแล้ว**

4. หนี้สิน

รวมหนี้สินภายนอก/นอกระบบ มีต้นเงินคงเหลือ.....บาท ชำระต้นเงินปีละ.....บาท ดอกเบี้ย.....บาท

รวมหนี้สถาบันการเงินอื่น มีต้นเงินคงเหลือ.....บาท ชำระต้นเงินปีละ.....บาท ดอกเบี้ย.....บาท

หนี้เงินกู้สหกรณ์ดังนี้*

หนี้เงินกู้ปกติ/โครงการสหกรณ์

ลำดับ ที่	เลขที่ สัญญา	ประเภท สัญญา	ต้นเงิน คงเหลือ	ต้นเงิน ปกติ	ต้นเงินค้าง ชำระ (0-3 เดือน)	ต้นเงินค้าง ชำระ (NPLs)	ดอกเบี้ย เงินกู้	Sub. Plan	ประเภท ค่าประกัน	ชำระเป็น รวม D/M/Y	ชำระหนี้ ต่อปี
1											
2											
3											
4											

5. รายได้และค่าใช้จ่าย

5.1 รายได้และค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพในภาคการเกษตร (สอบทานตามการผลิจจริง)

ลำดับ ที่	ประเภท การผลิต (1)	จำนวน (ไร่/ตัว) (2)	ผลผลิต ส่วนเหลือ เพื่อขาย (ตัน/ตัว) (3)	มูลค่าขาย ต่อหน่วย (บาท) (4)	รวม การผลิตต่อปี (5)	รวมรายได้ ทั้งสิ้นต่อปี (บาท) (6)= (3)x(4)x(5)	รวมค่าใช้จ่าย ในการผลิตต่อ รอบ (บาท) (7)	รวมค่าใช้จ่าย ในการขายและ นวิการต่อรอบ (บาท) (8)	รวมค่าใช้จ่าย ทั้งสิ้นต่อปี (บาท) (9)= ((7)+(8))x(5)
1									
2									
3									
4									

5.2 รายได้และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นอกเหนือจากการประกอบอาชีพในภาคการเกษตร (สอบทานตามจริง)

ลำดับที่	รายการ	รวมรายได้ทั้งสิ้นต่อปี (บาท)	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นต่อปี (บาท)
1	ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	-	
2			
3			

6. การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพการผลิตที่เหมาะสม

ไม่ต้องการฟื้นฟูอาชีพ

ต้องการฟื้นฟูอาชีพ หรือประกอบอาชีพเสริม โปรดเลือก (เพียง 1 ข้อ)

ฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเดิม

ประกอบอาชีพเสริมที่เกี่ยวข้องนอกภาคการเกษตร (ระบุ)

ประกอบอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร (ระบุ)

	ความเห็นประกอบของพนักงานผู้สอบข้อมูล (ระบุความเห็นประกอบ)

ลงชื่อ	ลงชื่อ
(.....)	(.....)
...../...../.....	ตำแหน่ง.....

(ตัวอย่าง)

แบบตรวจเยี่ยมประเมินศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของ
สมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (loan review)

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - นามสกุล นาย/นาง/นางสาวอายุ.....ปี เลขทะเบียนสมาชิก.....

เลขประจำตัวประชาชน / เลขที่หนังสือเดินทาง

วันออกบัตร...../...../..... วันบัตรหมดอายุ...../...../..... วัน - เดือน - ปีเกิด (พ.ศ.)...../...../.....

สัญชาติ ไทย อื่น ๆ

ที่อยู่ตามเอกสารแสดงตน

เลขที่ หมู่ที่ อาคาร/หมู่บ้าน ชั้นที่ ตรอก/ซอย

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ ประเทศ

หมายเลขโทรศัพท์/โทรสารที่สะดวกในการติดต่อ

โทรศัพท์ (บ้าน) โทรศัพท์ (ที่ทำงาน)

โทรศัพท์ (มือถือ) โทรสาร

อีเมล ไลน์ ID

บุคคลที่สามารถติดต่อได้ (กรณีเร่งด่วน) นาย/นาง/นางสาว.....

ความสัมพันธ์.....หน่วยงาน..... ตำแหน่ง.....

ที่อยู่..... หมายเลขโทรศัพท์.....

สถานะ

 สมรส โสด หย่าร้าง

มีบุตร.....คน

สถานภาพปัจจุบัน

 1. มีชีวิต 5. ป่วยติดเตียง 2. เสียชีวิต 6. วิกลจริต/จิตฟั่นเฟือน 3. บุคคลสาบสูญ (ตามคำสั่งศาล) อื่นๆ..... 4. ทุพพลภาพสิ้นเชิงถาวร

ข้อมูลการทำงาน/งานเสริม

อาชีพ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง การเกษตร ข้าราชการ ตำแหน่ง..... อาชีพอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว (ระบุ) แม่บ้าน, พ่อบ้าน ไม่ได้ทำงาน อื่น ๆ (ระบุ)

ชื่อสถานที่ทำงาน..... ประเภทกิจการ ตำแหน่งงาน

ที่อยู่สถานที่ทำงาน ที่เดียวกับที่อยู่ติดต่อได้ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เลขที่ หมู่ที่ อาคาร/หมู่บ้าน ชั้นที่ ตรอก/ซอย

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ ประเทศ

ทรัพย์สินส่วนบุคคล

เงินสด.....บาท เงินฝากสหกรณ์.....บาท เงินฝากสถาบันการเงินอื่น.....บาท สินค้าคงเหลือ.....บาท เงินลงทุน/หุ้นสามัญ.....บาท ที่ดินทำกิน.....ไร่ราคารประเมิน.....บาท

บ้าน.....หลัง ราคารประเมิน.....บาท รถ.....คัน ราคารประเมิน.....บาท

หนี้สินส่วนบุคคล

หนี้สินนอกระบบ คงเหลือบาท ชำระต้นเงินปีละ.....บาท ดอกเบี้ย.....บาท

หนี้สินสถาบันอื่น คงเหลือ.....บาท ชำระต้นเงินปีละ.....บาท ดอกเบี้ย.....บาท

หนี้สินสหกรณ์ คงเหลือ.....บาท ชำระต้นเงินปีละ.....บาท ดอกเบี้ย.....บาท

รายได้เฉลี่ยและค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล

● รายได้ทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

≤ 9,000 ≤ 15,000 ≤ 25,000 ≤ 35,000 ≤ 45,000 ≥ 45,000

● ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)

≤ 5,400 ≤ 9,000 ≤ 15,000 ≤ 21,000 ≤ 27,000 ≥ 27,000

แนวทางที่อยากให้สหกรณ์ช่วยเหลือ

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อมูลรายละเอียดในแบบตรวจเยี่ยมประเมินศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ฉบับนี้ถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อสมาชิก/ผู้ให้ข้อมูล
(.....)
...../...../.....

สำหรับเจ้าหน้าที่

บันทึกรายละเอียดโดยเจ้าหน้าที่

ชื่อ ตำแหน่ง.....ความเห็น.....

.....

ลงชื่อเจ้าหน้าที่/ผู้บันทึกข้อมูล
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก ค (ตัวอย่าง) โครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน

โครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน

1. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ในการวางแผนทางการเงิน และสามารถบริหารจัดการหนี้ของตนเองได้ รวมทั้งเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกโดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรค COVID-19 ภาวะเงินเฟ้อ ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรมีแนวโน้มสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อรายได้และกำลังซื้อของประชาชน ซึ่งอาจกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้น้อย มีสภาพคล่องต่ำ ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับที่น่ากังวล จากข้อมูลสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวทางสังคม ปี 2565 ด้านหนี้สินครัวเรือน โดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนโตสามเท่า 3 ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 3.9 เพิ่มขึ้น จากไตรมาสก่อน หรือคิดเป็นสัดส่วน GDP ร้อยละ 86.8 ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ การเงิน และการเมืองระหว่างประเทศ รวมถึงปัญหาภัยธรรมชาติที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรวมทั้งสมาชิกทั่วประเทศต่างก็ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวด้วย ส่งผลให้มีรายได้ไม่เพียงพอในการชำระหนี้ และประสบปัญหาภาวะหนี้สินตนเองและครัวเรือน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้สมาชิกมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง รวมทั้งเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย สหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ที่สมาชิกมีหนี้ค้างชำระ/หนี้ผิวนิดชำระ/หนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้และเป็นไปตามแนวทางการขับเคลื่อนงานตามแผนงานนโยบายของอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2567 โดยจัดอบรมทีมโค้ชเพื่อสร้าง ทบทวน และพัฒนาทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในด้าน 1) บริหารสินเชื่อของสหกรณ์ 2) แนวทางการแก้ไขหนี้ 3) สร้างภูมิคุ้มกัน/วินัยทางการเงินแก่สมาชิก 4) ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้ ให้เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาหนี้ควบคู่กับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและวินัยทางการเงินที่ดี นำไปสู่การลดปัญหาหนี้ในอนาคต และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถนำเงินมาชำระหนี้ได้ ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์ได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ให้ลดจำนวนหนี้ค้างชำระลง จึงได้จัดโครงการอบรม “การบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน” เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้อย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการจัดการหนี้ให้ทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์

2.2 เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ในการวางแผนการเงินและการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง

2.3 เพื่อส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

3. เป้าหมายโครงการ

จำนวน คน ประกอบด้วย

- กรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ประธานกลุ่มสมาชิก เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด (ทีมโค้ช) วิทยากร

4. งบประมาณ

งบประมาณแผนปฏิบัติงานและแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น.....บาท รายการงบประมาณ ดังนี้

- ค่าอาหาร คน X 1 มื้อ X 150 บาท	เป็นเงิน	บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม คน X 2 มื้อ X 35 บาท	เป็นเงิน	บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร คน X 6 ชม. X 600 บาท	เป็นเงิน	บาท
- ค่าวัสดุในการฝึกอบรม คน X 1 หลักสูตร X 70 บาท	เป็นเงิน	บาท
	รวม	เป็นเงิน	บาท

5. ระยะเวลาและสถานที่

จัดประชุมวันที่..... ณ

6. เนื้อหาหลักสูตร (6 ชั่วโมง)

- ชี้แจงแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรตามที่คณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ฯ กำหนด	จำนวน 1.00 ชั่วโมง
- การบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ	จำนวน 2.00 ชั่วโมง
- แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ	จำนวน 1.00 ชั่วโมง
- สร้างภูมิคุ้มกัน/วินัยทางการเงินแก่สมาชิก	จำนวน 1.00 ชั่วโมง
- การส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก	จำนวน 1.00 ชั่วโมง

หมายเหตุ : จำนวนชั่วโมงสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

7. วิทยากร เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ตามเนื้อหาวิชาที่กำหนด

8. ตัวชี้วัดโครงการ

- ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจในการบริหารคุณภาพหนึ่งอย่างยั่งยืนจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ 100

- ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการบริหารจัดการสินเชื่อและแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถบริหารจัดการสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.2 ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระได้ ส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถจัดการหนี้ของตนเองได้

10. หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด..... และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 และ พื้นที่ 2

ภาคผนวก ง (ตัวอย่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/
กลุ่มเกษตรกร

(ตัวอย่าง)

คำสั่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

ที่ /2567

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกและการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ในการวางแผนทางการเงินและสามารถบริหารจัดการหนี้ของตนเอง และเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

1) นาย/นาง/นางสาว.....
สหกรณ์จังหวัด...../ผู้อำนวยการสำนักงาน.....	ประธานกรรมการ
2) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	คณะกรรมการ
3) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	คณะกรรมการ
4) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	คณะกรรมการ
5) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	คณะกรรมการ
5) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่มนิคมสหกรณ์ (ถ้ามี).....	คณะกรรมการ

6) นาย/นาง/นางสาว.....

- 2 -

- 6) นาย/นาง/นางสาว..... คณะทำงาน
ตำแหน่ง.....
ผู้แทนหน่วยงาน.....
- 7) นาย/นาง/นางสาว..... คณะทำงาน
ตำแหน่ง.....
ผู้แทนหน่วยงาน.....
- 8) นาย/นาง/นางสาว..... คณะทำงาน
ตำแหน่ง.....
ผู้แทนหน่วยงาน.....
- 9) นาย/นาง/นางสาว..... คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการบริหาร
การจัดการสหกรณ์ และเลขานุการ
- 10) นาย/นาง/นางสาว..... คณะทำงาน
นักวิชาการ..... และผู้ช่วยเลขานุการ
กลุ่ม.....

อำนาจหน้าที่

- 1) พิจารณาคัดเลือกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการ
- 2) วางแผนและกำหนดแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้ของสหกรณ์/
กลุ่มเกษตรกรในจังหวัด
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับดูแลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและแนวทางที่กำหนด
- 4) แต่งตั้งทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ (ทีมโค้ช) ของจังหวัด
- 5) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหาหนี้ (ทีมโค้ช)
และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ มกราคม พ.ศ. 2567

ภาคผนวก จ (ตัวอย่าง) คำสั่งแต่งตั้งทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหานี้ (ทีมโค้ช)

(ตัวอย่าง)

คำสั่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

ที่ /2567

เรื่อง แต่งตั้งทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหานี้ (ทีมโค้ช)

ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหานี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ของตนเอง และเสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก โดยผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งทีมงานส่งเสริมการแก้ไขปัญหานี้ (ทีมโค้ช) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

1) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	หัวหน้าทีม
2) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	สมาชิก
3) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	สมาชิก
4) นาย/นาง/นางสาว.....
ผู้อำนวยการกลุ่ม.....	สมาชิก
7) นาย/นาง/นางสาว.....
ตำแหน่ง.....	สมาชิก
8) นาย/นาง/นางสาว.....
ตำแหน่ง.....	สมาชิก

อำนาจหน้าที่...

- 2 -

อำนาจหน้าที่

1) ดำเนินการร่วมกับทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในการวิเคราะห์และ จัดทำ แผนการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร วางแผนทางการเงินของสมาชิก แผน ส่งเสริมอาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกเพื่อคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน รวมทั้งแผนการจัดทำคลินิกแก้หนี้

2) ดำเนินการร่วมกับทีมปฏิบัติการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อขับเคลื่อนแผนหรือนำแผนไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

3) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นประจำทุกเดือน

4) รายงานผลการดำเนินงานให้คณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรทราบเป็นประจำทุกเดือน

5) ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ มกราคม พ.ศ. 2567

ตัวอย่าง

สรุปผลการดำเนินงาน

**โครงการแก้ไขปัญหานี้สึน
และพัฒนาคุณภาพชีวิต
สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ด้วยระบบสหกรณ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

จัดทำโดย

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด..... /

สำนักงานสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 / 2

สารบัญ

หน้า

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ

1. ที่มา
2. วัตถุประสงค์
3. กลุ่มเป้าหมาย
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
5. งบประมาณ
6. แนวทางการปฏิบัติ/ขั้นตอน/วิธีการ การดำเนินงานโครงการฯ
7. ผลผลิต (output)
8. ผลลัพธ์ (Outcome) ในการขยายผลต่อไปอย่างไร
9. การวัดและประเมินผล
10. การจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน
11. ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานโครงการฯ
12. แนวทางแก้ไขปัญหา หรือข้อเสนอแนะ
13. ภาพถ่ายประกอบการดำเนินกิจกรรมงาน/โครงการ

ภาคผนวก

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการแก้ไขปัญหานี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

1. ที่มา

.....
.....
.....
.....

2. วัตถุประสงค์

.....
.....
.....
.....

3. กลุ่มเป้าหมาย

.....ระบุรายชื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ.....
.....
.....
.....

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

5. งบประมาณ

.....

.....

.....

.....

6. แนวทางการปฏิบัติ/ขั้นตอน/วิธีการ การดำเนินงานโครงการฯ

6.1 การแก้ไขปัญหาหนี้

.....

.....

.....

.....

6.2 การส่งเสริมอาชีพ

.....

.....

.....

.....

6.3 คลินิกแก้หนี้

.....

.....

.....

.....

7. ผลผลิต (output)

เชิงปริมาณ (ด้านสหกรณ์ สมาชิก)

.....

.....

.....

.....

เชิงคุณภาพ (ด้านสหกรณ์ สมาชิก)

.....

.....

.....

.....

8. ผลลัพธ์ (Outcome) ในการขยายผลต่อไปอย่างไร

.....

.....

.....

.....

9. การวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัดที่ 1 สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนา
หน่วยวัด : จำนวนแห่ง

.....

.....

.....

.....

ตัวชี้วัดที่ 2 สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนา

หน่วยวัด : จำนวนราย

.....ระบุรายชื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร พร้อมจำนวนสมาชิกที่ได้รับการพัฒนา.....
.....
.....
.....
.....

**ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนหนี้ค้างชำระเฉลี่ยของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลง
ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10**

หน่วยวัด : ร้อยละ

.....ระบุมูลหนี้ค้างชำระลดลงรายสหกรณ์ และมูลหนี้ค้างชำระลดลงเฉลี่ยของจังหวัด.....
.....
.....
.....
.....

ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละ 50 ของจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้/เงินออมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย

หน่วยวัด : ร้อยละ

.....ระบุรายสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร.....
.....
.....
.....
.....

10. สรุปผลการจัดอบรมโครงการบริหารจัดการหนี้และส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีรายได้อย่างยั่งยืน (สสจ. สสพ.1 และ สสพ.2 ดำเนินการ)

.....

.....

.....

.....

.....

11. ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานโครงการฯ

.....

.....

.....

.....

.....

12. แนวทางแก้ไขปัญหา หรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

13. ภาพถ่ายประกอบการดำเนินงาน/โครงการ ที่สามารถสื่อสาร เผยแพร่ หรือแสดงผลการดำเนินการดำเนินงานได้ชัดเจน (พร้อมคำอธิบายประกอบไว้ด้านล่างของภาพ)

ทั้งนี้ หัวข้อเรื่องในการสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ประกอบด้วย ข้อ 1-13 สหกรณ์จังหวัด สสพ.1 และ สสพ.2 สามารถเพิ่มเติมหัวข้อเรื่องที่ทำเนิงานโครงการฯ ได้ตามความเหมาะสม